NAUJIENOS — PART 2 — Chicago 8, Illinois — Šeštadienis, sausio 19 diena, 1957

Naujienų Antroji Dalis

NR. 348 CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS XIII METAI

Kritikos esmė

(Neseniai Blatimorėje miręs H. L. Mencken, savo audringais žodžiais ilgai žaibavo Amerikos spaudos padangėje, trenkdamas viską, kas jam išrodė žmonėse asiliška. Jis tam tikslui buvo nusikalęs savotišką stilių. O tikslą, spėjama, pasiėmė iš vokiečių filosofo Nitčės, kuris, sako: "Tikėjęs, kad pažanga tedaroma vien nuolatiniu netikėjimu, kritikavimu ir pasipriešinimu. Didžiausias žmonijai pavojus yra pasipūtusi tuštuma. Todėl jis visomis pajėgomis puolė klaidas, kur tik jas matė ir skelbė tiesą, nežiūrint kur jis ją rasdavo". Didžioji dauguma Menckeno puolimų gal jau nuėjo istorijon ir bus padėtos į lentynas. Jis amerikonams, tačiau, bus ilgai žinomas bei gerbiamas už "The American Language", kur sunaudojo mūsų kalbininkų (prof. Senno, kun. J. Žiliaus ir kitų) medžiagą. Žemiau eina sutrumpintas vietomis vertimas jo "Footnote on Criticism", įdėta knygoje "Prejudices, Third Series", 1922 metais.)

* * *

Beveik visi mano matytieji svarstymai kritikos esmės pasikloję netiksliu prasimanymu, kad pagrindinis kritiko tikslas esąs kūrinį nušviesti, iškelti jo klaidas, arba surasti jo pažiūras: psichologiškas, mokslo, istorines ar grožio. Šituos dalykus, tačiau vykdo tik blogi kritikai, ne tikrieji. Ir kuo kritikas netikesnis, tuo smarkiau jis juos daro. Tikrojo kritiko tikslai visai kitoki. Tikras kritikas ne profesorius. Jis — menininkas. Jo viduje verda idėjos, norinčios į pasaulį įšokti laisvu ir gražiu pavidalu. Panašių norų vedini, Platonas rašė savo "Republiką", o Beethovenas Devintą simfoniją.

Keli metai atgal daug rašiau apie rašytoją Teodorą Dreiserį, ne tikslu paskleisti jo idėjas ar pakelti Amerikos literatūrą. Idėjoms nepritariau, o jei literatūrą pakylėčiau iki reikiamos aukštumos, tai likčiau be darbo. Rašiau vien dėl to, kad norėjau išrinkti ir surikiuoti savo paties mintis, parėdyti jas gražiais žodžiais ir trimitu įpūsti į rūkus, kurie mūsų literatūrą apkloję laiko.

Kritikas rašo kritiką, ne kūrybinį darbą, dėl to, kad spiria jo pobūdis — gali būti, jo kūno tam tikri chemikalai. Jį ne pats gyvenimas varo, bet knyga, paveikslas, muzika, tikyba, filosofija — vienu žodžiu, ką kiti gyvenime jautė ir galvojo. Tokiu būdu, tam tikra prasme, kritika yra dalykas antraeilis. Daugelis menininkų todėl į kritikus žiūri, kaip antros rūšies žmones. Jei kritikas neįstengia iš šios antros eilės įšokti į painų pagrindą, kuris kūrinius pagimdė, jis visados bus tik sargas, ar bulveskutis menininkų virtuvėje. Tačiau, jei jame slypi menininkas, jei jis ir pats giliai jaučia bei galvoja, jei moka savitai mintis pareikšti, tada neišvengiamai nuo kūrinio nusikels į gyvenimo tirštį ir apsigaubs kilnumu, kurio neturėjo.

Tas žymu kritikos raštuose tokių rašytojų kaip Goethe, Carlyle, Matthew Arnold, Sainte-Beuve, Macaulay. Menininkas čia prarijęs kritiką ir recenzijos vietoje matome savitus raštus apie kūrinyje reikštas meno temas, arba jų gimines. Vienu žodžiu, susidaro tartum naujas meno kūrinys, netiesioginiai susietas su paimtuoju svarstyti.

Eilinių recenzijų rašymas toli gražu tam neprilygsta ir yra žemesnės rūšies dalykas. Jos, kaip rašymas poezijos, yra protinio nesubrendimo žymė. Galima jas net gerai atlikti, kaip įrodo gyvieji intelektualo nabašninkai New York Times redakcijoje. Tačiau, jaunas universiteto abiturientas, šiuo keliu pradėjęs eiti, sustoja protu augęs ir išsivysto į profesorių, reiškia, vyrą gyvenimą pašventusį atskiesti ir lašais lašinti aukščiau negu jis stovinčių žmonių idėjas. Jis ne menininkas. Jis net ne prastas menininkas. Jis anti-menininkas.

Tiesa, jis mokytas, išsilavinęs, gal blaivus, atsargus ir darbštus, bet, visgi, tuščias kaip vamzdis. Pas jį tik kitų žmonių idėjos ir jausmai vaiduokliais vaidenasi. Jei būtų pats menininkas, jis turėtų savas idėjas bei jausmus, kartu su nesuvaldomu noru jas skelbti ir reikšti. Šitas noras jį išskirtų iš eilinių piliečių tarpo, nes yra juk eilinių piliečių su geresnėmis idėjomis ir geresniais jausmais negu jis, tačiau, neturėdami noro reikšti, jie ir miršta gerais piliečiais, palikdami storas bankų knygutes, o po dviejų savaičių būna visų pamiršti.

Mano vaizduojamas kritikas stovi viduryje tarp kelionės pradžios ir jos tikslo. Jis ne paprastas kataloguotojas ir vertintojas kitų žmonių idėjų, bet menininku dar neišsivystęs žmogus su savo idėjomis. Jis dar neparuoštas stovėti ant savo menininko kojų ir pareikalauti publikos dėmesio. Jei jis augs, tai, aišku, augs tik viena kryptimi — pasidaryti pilnu, savitu menininku. Kitaip jis pasidarys senu vaiku. Šis reiškinys literatūroje, deja, gerai pažįstamas, bet per liūdna čia jį svarstyti.

Turėkime šitą kryptį minty ir kritiko siekimų tikslas bus aiškus. Tuo pačiu bus aiškus ir nepagydomas klaidingumas siekimų ir tikslų, kurie paprastai kritikams užkariami. Kritikas nesiekia išnešti neįmanomą leidinio teisingumo nuosprendį menininko darbui, kuris jam pavestas svarstyti. Jis neieško nė to matematiško aguonos grūdelio, kas iš tikrųjų menininko mintyse buvo kūrybos momentu, tikslu tą grūdelį saulės šviesoje didelių džiugesiu išstatyti. Jis nesiekia ir kūrinį sumegsti su kuria nors prabėgamąja teorija apie grožį, dorą, tiesą, kad galėtų įrodyti kiek nutolsta nuo vienos ar kitos pasaulėžiūros. Jis nesiekia nei literatūrą kilstelti, nei demokratiją apginti, ar apsaugoti šeimos židinį, ar jaunimą išauklėti gerais piliečiais, arba patarnaut Viešpačiui Dievui. Kritiko pagrindinis siekimas yra — pareikšti save, atlikti senovės graikų vadinamą *katharsis*, kuris veikia, kada Wagneris rašo operą Die Walküre, arba kada višta padeda kiaušinį. Rašytojas verčiamas rašyti, Bach kurti muziką, poetas eiliuoti, o kritikas rašyti kritiką. Ir viskas! Pavidalai čia be reikšmės, visa svarba varomoje pajėgoje. O ta pajėga ta pati visais atvejais.

Kaip kada girdisi balsų, reikalaujančių "kūrybinės" kritikos. Tie balsai minta prasimanymu, menamai mene esama kokių tai amžinų tiesų. Jei kritikas jas menininkui parodytų, tai padarytų geresniu menininku. Šitą prasimanymą ypač mėgsta nevykę menininkai, kuriems pabosta būti pajuokiamomis bezdžionaitėmis ir užeina noras pasidaryti — studentais. Studentą juk galima išmokinti. Tačiau, blogi poetai niekad nėra pasidarę gerais. Neprisimenu, kad "kūrybinė" kritika būtų kur nors kada nors išauklėjus kokį nors gerą menininką. Kažin ar Beethovenui būtų pavykę iš Gottfriedo Weberio padaryti gerą muzikos kritiką, jei būtų darbą pasiėmęs, užuot trumpai pasakęs: "Tai asilų asilas! Dubeltavas asilas!" Man rodos, čia buvo sveika, pagrindinė kritika, kurios nuosprendžio niekas neatšaukė.

Retai pasitaiko, kad rašytojas ir kritikas būtų nuoširdūs draugai. Menininkai, paprastai, vienas kito nelabai mėgsta, nors gal neturi tokios neapykantos, kaip viena operos dainininkė kitai. Rašytojas, tur būt, junta, kad visgi neįdė-

(Tąsa 9-tam psl.)

M. K. ČIURLIONIO — realistinis piešinys

ADOMAS P. JASAS

ŽEMĖJE

Po vėju linksta jau praretintosios girios,
ir krinta sunkūs lietaus lašai ant antkapių granito. —
Kai tu gimei — jau tavo džiaugsmas buvo miręs,
kai tu gimei — jau chrizantemos vyto...

Tu nuogą žemę pažinai.

Senuosius ąžuolus jau seniai iškirtę,
giedojo broliai prie gyvasties fontano:
— Kad tu gyventum — kas nors turėjo mirti,
kad juoktumeis — kam nors tik ašaros sruveno.

Tu nuogą žemę pažinai.

Nedaug aušrų, ir tujen būsi jau numiręs,
ir liks daug kelio nekeliauto, daug rašto nerašyto. —
Po vėju linksta jau praretintosios girios,
ir krinta sunkūs lietaus lašai ant antkapių granito.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

Meno raida ir visuomenė

"Dailės menas, kaip ir kiti žmonijos gyvenime menai, jungia praeitį su ateitimi". — T. Craven.

Romantinio realizmo pabaiga

1860 ir 1870 m. trumpo romantinio realizmo dešimtmetis pasibaigė karštu egoizmu — "aš". Gustave Courbet buvo pirmas sukilėlis prieš Saloną (Akademiją), kai 1855 m. nebuvo priimtas į Paryžiaus Pasaulinę parodą. Kiek vėliau jis įsigijo daug draugų, kurių tarpe buvo beveik vienamečiai: Corot, Millet, Daubigni, Dupré ir jaunesnieji: Harpignes, Rousseau ir Degas. Dauguma jų susispietė Barbizonijoje prie Fontainebleau girios. Prie jų grupės prisidėjo besireiškią mene jauni dailininkai Manet, Monet, Pissarro, Sisley ir kt. Barbizonijos dailininkų kolonija nedarė pažangos, nors visi jie buvo Akademijos auklėtiniai. Romantika mirė dėl nuolatinio tų pačių motyvų pasikartojimo — peisažas — visų motyvas ir tie patys Courbet, Corot ir Millet.

Ilgą laiką tradicinis peisažas buvo populiarus, bet nuo šio laiko reakcija pradeda tas tradicijas laužyti. Visuomenei naujoji tapyba pradeda nebepatikti. Dailininkai skelbia naują šūkį: menas menui. Nepripažįstama nei akademija, nei klasika. Visuomenei, girdi, nereikia pataikauti. Ją reikia auklėt, kad suprastų meno kultūrą. Bet kaip visuomenę auklėsi, kokias tiesas apie meną jai pasakysi, kada patys dailininkai, atmetę akademijos dėsnius, pasitraukę nuo aukščiausios meno mokyklos, dar neturėjo nei savo stiliaus, nei mokyklos. Jie pasimojo atskirti meną nuo gyvojo pasaulio bet kokia kaina, žinodami, kad menas negali pats iš savęs atsirasti ir savyje užsidaryti. Meno vertę, jo sveikumą sprendžia dvasinė realybė ir įsisąmoninimas.

Amerikos peisažas gana plačiai paplitęs XIX a. pirmoje dalyje, visą laiką buvo populiarus. Bet kai dailininkai piešia metai po metų tas pačias vietas, tuo pačiu įprastu metodu, — nieko naujo neatsiranda. Visuomenė pradeda bodėtis ir laukia iš dailininkų naujų temų, tai yra natūralu. Reakcija prieš prancūzų tradicinį realizmą atnešė keletą naujų meno formų, kai po to vėliau pradėjo formuotis moderniojo meno mokyklų sistema. Impresionizmo idėja atkūrė peisažą naujų tapybos principu. Dailininkas išėjęs iš atelje į atvirą gamtą naujo įkvėpimo ieškoti, pastebėjo, kad apie organinę gamtą mažai dar žinąs. Jam teko nugalėt visų pirma technines kliūtis ir suvokti spalvų apraiškas bei jų paslaptingus niuansus.

Prancūzai pasauliui duoda naują meną

Prasidėjus naujam menininkų sąjūdžiui, Paryžius vėl tampa pasaulio meno centru. Formuojasi Bohema, miesto skurdynuose menininkai gyvena niekeno nevaržomi, neturi nei mecenatų, nei visuomenės pasitikėjimo. Menininkus vienija nežinoma ateitis ir skurdas. Kiekvienas iš jų dabar turi įdomią istoriją, bet šiuo tarpu apie tai nebus kalbama. Išlepinta prancūzų buržuazija ilgą laiką nesuvokia tikrosios būties — lieka pasyvi impresionizmui ir kitoms meno srovėms bei jų formoms. Į meną žiūri, kaip į nerimtą dalyką. Praėjus keletui metų, naujuoju menu susidomėjo tiktai meno pirkliai ir spekuliantai. Jie nesigailėjo pinigų jaunųjų dailininkų dailei reklamuoti. Jie neapsiriko. Amerikos ekstravagancijų ieškotojai pirko didesniais kiekiais, ypač Monet, Gauguin, Pissarro, Renoir ir kt. darbus. Anglijoj impresionistai iš pradžių nebuvo toleruojami. Anglai tais laikais buvo ištikimi Karališkajai akademijai.

Bet impresionizmas pradžioj nedavė to, ko buvo galima tikėtis. Jo silpnybė buvo — paviršutiniškumas, piešinio supaprastinimas ir pointilistinė (taškelių) tapyba. Poimpresionistai, ypač Cezanne, greit pastebėjo, kad impresionizmo švelnumas, dekoratyvinis spalvų virpėjimas užstelbia esminę objektų formą, dažnai nekreipiama reikiamo dėmesio į piešinį, tenkinamasi paviršutiniais spalvų modeliavimais. Georges Seurat mirė jaunas — vos 32 metus eidamas, buvo pointilizmo pirmūnas. Mary Cassat, Amerikoje gimusi ir savo ilgą amžių gyvenusi Paryžiuje, taip pat yra viena žymiausių Amerikos moterų tapytojų. Dabar visi pasaulio meno muziejai vertina impresionistų tapybą. Seurato paveikslą Chicagos Meno Institutas įsigijo už $21,000, kuris dabar įkainotas $450,000. Svarbiausias impresionizmo tapybos elementas yra spalva ir šviesų bei ritmo niuansai. Visuomenė ilgą laiką nesidomėjo impresionizmu, jai buvo įprastas tradicinis realizmas. Salon des Beaux Arts impresionistų į savo rengiamas meno parodas nebepriėmė. Jie rengė parodas atskirai. Jų buvo vienintelis pasiteisinimas prieš visuomenę, kad menas nėra gamta. Juk ir poetas Goethe, kuris mokėjo literatūroje gražiai gamtą pavaizduoti, pasakė: "Menas iš principo yra menas, nes menas nėra gamta". Platonas yra pasakęs, kad negali būti meno be idėjos. Šekspyras aiškiau pasakė, jog meną galima palyginti su veidrodžiu: ką prieš veidrodį pastatysi, tą ir pamatysi.

Seka kita radikalinė banga

1907 metais atsirado kubizmas, vėliau sekė fauvizmas, futurizmas, dadaizmas, suprematizmas, surrealizmas ir dar daug kitų abstrakcinių bei mechaninių meno formų. Įsiviešpatavus mišrioms meno formoms, jos gana plačiai paplito po pasaulį. Humanistinė epocha pradėjo išblėsti Vakarų Europoje praėjus Pirmajam Pasauliniam karui. Estetikos supratimas ir jos laisvas interpretavimas darosi universalaus pobūdžio. Intelektas kuria naują sintetinę teoriją, pagaliau — bedaiktišką "nieką". Estetinė sąvoka iki šiol buvo suprantama tiktai grožio ir formos įprasminime. Pasibiaurėjime nėra estetikos, todėl negali būt nei meno, nei grožio, nei objektyvaus turinio.

Laikui bėgant visuomenė apsiprato su impresionizmu, kuris prigijo ir pasiliko, kaip nauja realistinio meno forma. Principe ši forma yra pagrindiniu šių dienų realizmu. Realistinis impresionizmas ir poimpresionizmas pasiliks visiems laikams, kaip visiems suprantama mokymo ir auklėjimo meno forma. Realizmu galima ne tik objektyviai daiktus pavaizduoti, bet ir išreikšti dvasios, idėjos ir estetikos sąvokas, ko beveik negalima padaryti "bedaiktišku" menu, nes ši meno forma nuo pozityvių daiktų, kartu ir nuo žmogaus, atitrūksta. Ji atsiriboja nuo realybės ir virsta fantazijos padaru. Abstraktizmą bandoma sugretinti su muzika, su mokslu, priduodama daug intelektualinės teorinės reikšmės, tačiau šitokias teorijas sunku realizuoti tikrame gyvenime.

Naujas stilius ir mokykla

Iš naujų meno formų atsirado naujos mokyklos (kitos jau nebeegzistuoja, pvz. laukiniškojo fauvizmo, futurizmo, suprematizmo, dadaizmo ir, galima tvirtinti, kubizmas jau nebeturi populiarumo). Picasso, kubizmo išradėjas, senatvėje imasi realizmo. Šiandien JAV visas meno sroves dominuoja vad. bedaiktiškasis abstraktiz-

(Tąsa 3-iam psl.)

VAISTŲ PAKIETAI Į LIETUVĄ!

NAUJIENŲ SKAITYTOJAI

Remkime Moderališką Lietuvišką Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Per mūsų vaistinę galima siųsti vaistus su apmokėtu muitu į Lietuvą ir į visus U. S. S. R. kraštus. Mes užlaikome visus vaistus, kurie yra reikalingi Lietuvoje, kaip Rimifon, streptomycin, validolo ir nuo reumatizmo antpuolių, vaistų dėl širdies ir aukšto kraujo spaudimo. Per mūsų vaistinę vaistai pasiekia Lietuvą į 10 dienų, o į Sibirą ima 22 dienas oro paštu. Visi siuntėjai per mumis gauna garantiją iš rusų valdžios. Rašykite mums dėl informacijos.

VYTAUTAS SKRINSKA, Reg. Pharmacist

Ideal Pharmacy vaistinės savininkas ir Notary Public.

Kodėl smalsūs žmonės skaito Darbą?

Kultūros ir visuomenės žurnalą "Darbą" jie skaito todėl, kad jis yra įvairus savo turiniu,

platus savo akiračiu, kritiškai, bet drąsiai gina ir ugdo demokratines ir humanistines vertybes lietuviškąjame gyvenime, gyvas savo kalba ir styliumi, nes jame rašoma paprastai ir patraukliai įvairaus išsilavinimo skaitytojams.

Jis išeina keturis kartus per metus ir kaštuoja tik $2.00 metams, $5.00 trejiems metams, studentams $1.50, paskiras numeris 55 centai.

Bet kas užsisakys iki šių metų kovo 1 d., tam metinė prenumerata tiktai $1.50, o studentams tiktai $1.00.

Atsiuntusiems savo adresą vienas numeris siunčiamas susipažinti veltui.

Ką tik išėjusiame numery rašo: K. Barėnas, doc. J. Greimas, prof. J. Kaminskas, J. Kiznis, A. Landsbergis, J. Liūdžius, prof. V. Stanka, R. Šilbajoris, P. Tarvydas, A. Valuckas ir kt. tokiais opiais klausimais, kurie rūpi kiekvienam smalsiam žmogui.

"Darbo" administracijos adresas: 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

AMERIKOS ŽMONĖS PAGARSĖJĘ PRASTAIS DANTIMIS,

pasakė Benjaminas Franklinas dar prieš 170 metų. Yra kas nors blogai, jei 95% vaikų jau turi išpuvusius dantis. Apie dantų ligas ir kaip nuo jų apsisaugoti vaizdžiai ir išsamiai rašo Dr. Antanas Gustainis savo naujoj knygoj.

DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis

Geras popierius, kieti viršeliai. Knyga kainoja $4.00.

Siųskite čekį ar Money Orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

mas, atsiradęs iš kubizmo pradų. Tiesa, dar egzistuoja organinis ir pusiau organinis abstraktizmas. Organinis abstraktizmas moderniojo meno kritikų vadinamas "superrealizmu". Bet menui vadovaujanti biurokratija propaguoja bedaiktiškąjį meną, dažnai jokiu būdu ne meną, lyg norėdami dar ko nors "išsunkti". Apie 20% pasaulio dailininkų priklauso "numerio pirmo" klasei, atseit, kolegijai be fakulteto, jei neskaityti muziejų kuratorių ir direktorių, kurie savo ranka pasirenka eksponatus iš savo "auklėtinių" tariamai "reprezentacinėms" parodoms. O visuomenė nuo bedaiktiškojo meno atskiriama dar platesne jūra, nes tokį meną ji gali pamatyt retai rengiamose muziejų parodose. Ir juo tokios rūšies meno parodos būna retesnės, juo daugiau laiko laimima atsirasti naujiems talentams.

Abstraktininkai dailininkai daugumoje yra visiškai iš visuomenės gyvenimo pasitraukę. Vietoj visuomenei parodyti tiesas ir meno vertybes, užsidaro savo siauroje srityje. Visai teisingai Dr. Jonas Grinius rašydamas apie "Vakarų Europos meno ligą" ("Draugas", 1956.11.3) be kitko sako:

"... pastangos daiktinę būtį paversti bereikšme abstrakcija, jei ne visišku nieku (mat, žmogaus prigimtis vis dėlto yra pozityvi; tai į nieką besismelkdamas, dailininkas negali išreikšti absoliučio nieko.)".

Taigi nėra lengva išreikšti nieko, kuomet siekiama nieko. Bet be priežasties nieko neatsiranda. Neurotiškas materializmas ir technikos bei pažangos produkcija daug kam užstelbia humanistinę žmogaus "atmintį". Menininkai šiandien, lenktyniuodami su pažanga, nubėga kažin kur, kad visuomenė jų greit ir nepastebės, o gal ir visiškai nepasiges? Beieškodami naujų formų, naujos kūrybai medžiagos, užmiršo, kad antižmogiška kūryba veda į dekadansą. Inžinierius ar architektas statydamas kad ir modernų namą, žiūri, kad jo kūrinys atsakytų tikslui, kitaip jis neturėtų nei vertės, nei prasmės. Bet dailininkų profesija, teisingiau, sritis taip neįpareigoja. Jis, kaip vaikas gali žaisti kaip nori, daryti ką nori, — niekas neuždraus. Bet ir tokie "meistrai" būna geri, kai juos pasigauna propagandai prieš civilizaciją varyti. *M. Š.*

(Bus daugiau)

62-JI AMERIKOS DAILĖS PARODA

Chicagos Meno Institute pereitą ketvirtadienį buvo atidaryta 62-ji Amerikos dailininkų meno paroda. Prie šios parodos yra pridėta 40 paveikslų, kurie buvo pereitą vasarą visapasaulinėj Venecijos meno parodoj. Šių paveikslų ciklas pavadintas: "Amerikiečiai pavaizduoja miestą". Bendrai, ši paroda, kaip buvo laukta, labai "moderni". (Vėliau duosime smulkesnių žinių.)

KIAULĖNO POMIRTINĖ PARODA PARYŽIUJE

Dail. V. K. Jonynas 1956 m. gruodžio 12 d. "Vienybėj" gražiai apibūdino a.a. dail. Petro Kiaulėno kūrybines pajėgas ir įvertino jo tapybą, suskirstydamas kūrybą į tris laikotarpius.

P. Kiaulėnas nors buvo architektas, bet tikrasis jo pašaukimas buvo tapyba, originali, spalvinga ir natūrali.

Velionio žmona, architektė Vasija Kiaulėnienė šiomis dienomis išplaukė į Paryžių, ryšium su vyro pomirtine meno paroda, kuri trumpoj ateity bus atidaryta Weil galerijoje. Jo noras pildomas, nes gyvas būdamas norėjo Paryžiuje surengt savo darbų parodą. Dail. P. Kiaulėnas prieš metus mirė New Yorke.

Lietuvaitės gavo stipendijas

Giedra Trečiokaitė, Kelly aukštesniosios mokyklos mokinė, lankanti Illinois Institute of Technology meno skyrių, gavo šio skyriaus stipendiją. Kartu stipendiją gavo ir **Auksė Giedraitytė**, tos pačios mokyklos mokinė. Trečiadienį, sausio 23 d. 3 val. p. p. televizijos programoje "Learning Brings Understanding" (per WGN-kanalą 9) Institutas iškilmingai įteiks šias stipendijas. G. Trečiokaitė jau ir anksčiau pasižymėjo mene, o taip pat ir muzikoje. A. Giedraitytė, kilusi iš menininkų šeimos (jos teta yra žymi aktorė Lilly Barčaitė-Vešotienė, šiuo metu gyvenanti Kalifornijoje), turi neeilinius gabumus meno srityje. Suprantama, lietuviams džiugu girdėti apie mūsų jaunosios kartos pasisekimus. (M. Š.)

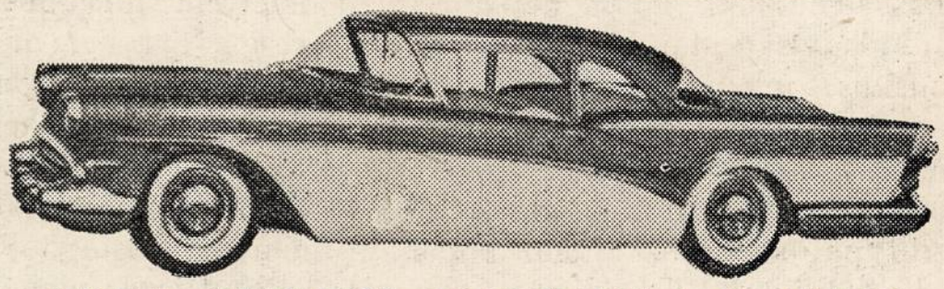

1957 METŲ BUICKAS TIK

$2595.00

DYNAFLOW, RADIO, APŠILDYMAS, BALTOS PADANGOS.

Lietuviškoje Prekyboje

MILDA BUICK, INC.

907 W. 35th St. — Chicago 9, Ill. — LA 3-2022

10 Atsakymų Kodėl Apsimoka Taupyti Standard Federal Taupymo Bendrovėje

1. Stipriausia Taupymo Bendrovė Chicagoje.
2. Turtas $58,000,000.00
3. Atsargos Fondas virš ..... $ 5,000,000.00
4. Standard Namas ir visi įrengimai vertės virš $1,000,000.00, bet knygose rodoma už $1.00.
5. Pakėlėme dividendą ¼% visoms taupymo sąskaitoms.
6. Visados išmokėjome Taupytojams pagal pareikalavimą depresijos ir karo laikais.
7. Visi Taupytojų pinigai investuoti į United States Government garantuotus morgičius ir bonus.
8. Teisingas patarnavimas visuose skyriuose.
9. Visi Direktoriai lietuviai.
10. Narys Federal Savings & Loan Insurance Corporation ir Federal Home Loan Bank Sistemos.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

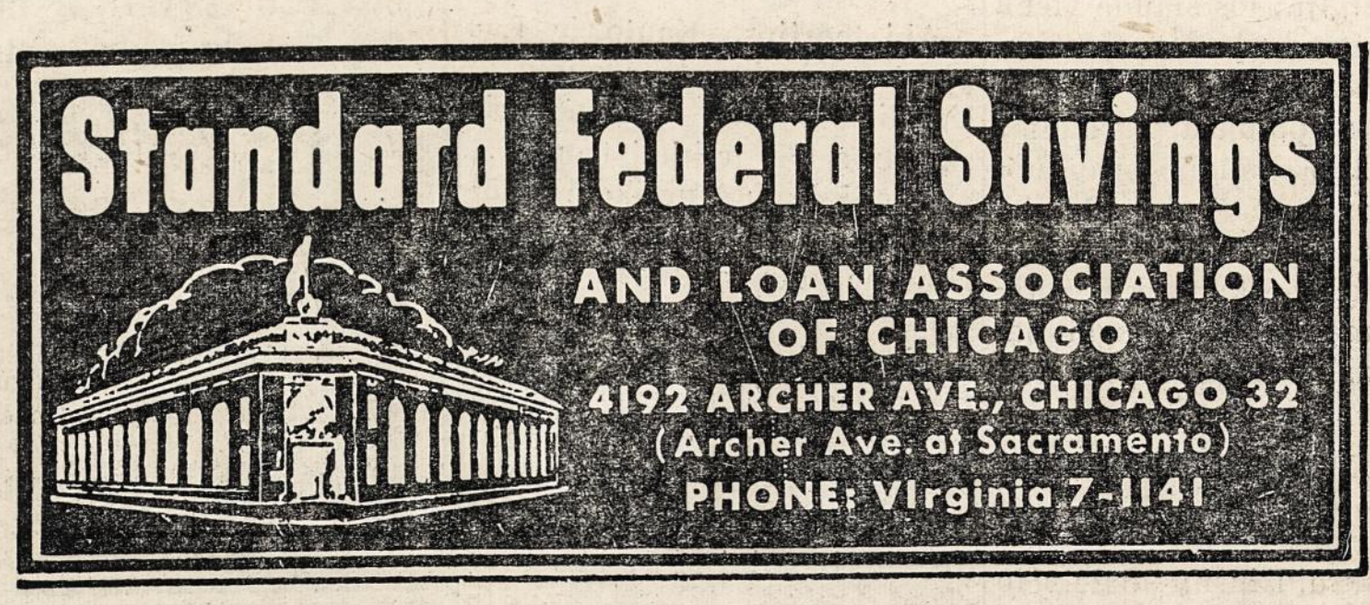

A. F. MARFELD

Mūsų planetų šeima

Nekalbėkit tiek daug apie miglų dėmes ir saules.
Ar gamta yra didelė todėl, kad ji skaičiuojama?
Jūsų aukščiausias tikslas yra tikrai erdvėje.
Bet, draugai, Aukščiausias erdvėje negyvena.

Šitie šilerio žodžiai skatina mus persvarstyti tikruosius mastus, kurie glūdi, mūsų žmogiškuoju supratimu, apčiuopiamose ribose ir kurių negalime neatsiminti, žvelgdami į kūrybos stebuklus: kokia bebūtų didelė visata, taipgi visus milžiniškus mastus viršijąs universas su savo milijardais ir dar kartą milijardais saulių, pasaulių salų, planetų ir kometų, taip pat su nesuskaitoma daugybe dailių dulkių dalelių tarp žvaigždžių — visa tai dar nėra tikrasis Aukščiausias. Visa tai priklauso amžiniesiems atsiradimo ir išnykimo dėsniams, kaip ir viskas, kas yra atėję iš Kūrėjo rankų.

Todėl tikrasis Aukščiausias nėra kūrinys, bet Kūrėjas. Tačiau imponuoja tai, ką žmogaus dvasia iki šiol sugebėjo atplėšti iš Nepasiekiamojo, ir tas žinias, kaip atkovotą grobį atiduoti Stebuklingajam.

* * *

Stebintiems mūsų planetų šeimą, mūsų saulės sistemą, reikalingas tikras kuklumas ir "šilerio nuotolis". Todėl, kad tikrų faktų čia mažai randam, o fantastiškiausių spekuliacijų — labai daug.

Kaip yra atsiradusi mūsų planetų šeima? Kaip įvyko mūsų žemės su kitomis aštuoniomis seserimis (kurias mes iki šiandien žinome) ir daugybės kitų šios šeimos mažesniųjų narių, kurie tarp "didžiųjų" vaidina ypatingą rolę, gimimas?

Pirmas bandymas atskleisti paslaptį apie mūsų planetų sistemos kilmę priklauso didžiajam Karaliaučiaus filosofui Imanueliui Kantui. Jo "Visuotinė gamtos istorija ir dangaus teorija" sako, kad mūsų saulės sistema yra susiformavusi iš netvarkingai judėjusios chaotinės pirminės materijos, krūvos meteoritų ir žvaigždžių dulkių. Šitos pirminės materijos sudėtinės dalys skraidė skersai ir išilgai, visomis kryptimis pro viena kitą, tačiau savo santykiuose jos priklausė traukos dėsniams.

Kai šitoje pirminėje migloje priešingom kryptim skraidžiusios dalelytės tarpusavy susidurdavo, nukentėdavo jų judėjimo energija; jos stabdė viena kitą ir skendo į materijos debesų centrinį traukos punktą, tuo būdu pamažu kurdamos vis didesnio tirštumo branduolį — pirminę saulę. Jei šita pirminė materijos sistema turėjo savo pradžioje tam tikrą rotacinį momentą, tai, pagal pagrindinius mechanikos dėsnius, tai savo visumoje pasiliko išlaikyta. Visi priešingom kryptim vykę judėjimai, dėl tebesitęsusios netvarkos į visas puses skraidžiusių dalelyčių tarpusavio susidurimų, pamažu buvo panaikinti vieno vyravusio judėjimo naudai. Pasiliko atskiri kūnai — didesnės ar mažesnės masės, kurios, per tebesitęsiantį tarpusavy susiduriančių dalelyčių jungimasi pamažu kūrėsi ir tiek ilgai augo, kol savo kelio ruožą "išvalė" nuo dulkių; pagaliau paėmė vieną bendrą sukimosi kryptį, esančią visos sistemos rotacinio momento nustatytoje lygumoje. Taip atsirado planetos ir jų keliai. Tokiu pat būdu, galima manyti, susikūrė ir satelitų sistemos — planetų mėnuliai. Taigi, pirminės planetos buvo materijos debesų branduoliai, kurie pamažu jungėsi ir tirštėjo į dangaus kūnus.

* * *

Didis prancūzų astronomas ir matematikas Pierre Simon Marquis de Laplace, be Kanto hipotezės žinojimo, 1796 m. paskelbė savo teoriją, kuri klaidingai traktuojama kaip Kanto teorijos tolimesnis praplėtimas ir dažnai sujungtai vadinama "Kanto-Laplacės hipoteze". Tačiau abi teorijos skiriasi viena nuo kitos pačiuose pagrindiniuose bruožuose. Laplace taip pat reiškė nuomonę, kad mūsų planetų sistema yra gimusi iš besisukančių dujų ir dulkių rutulių. Toliau — traukos jėgos ir vidujinis trynimasis tame pirminiame chaose telkė mases viduje į vieną koncentraciją. Iš to padidėjo rutulio sukimasis, kuris tarpais buvo taip greitas, kad skridimo jėga ekvatoriaus srityje viršijo traukos jėgą, dėl ko rutulys pasidarydavo panašus į linzės formą, o materija buvo išmetama tolimu lanku. Iš tos išmestos materijos pirmiausia susidarė žiedas, gal būt, panašus į tą, kurį šiandien turi aplink savo ekvatorių planeta Saturnas. Šita pirminė medžiaga telkėsi į pirmąją planetą, pirmąjį dangaus kūną mūsų saulės sistemoje. Mažėjančiuose atstumuose nuo centro smarkiai besisukantys pirminės medžiagos debesys — sako Laplace — šitą eigą kartojo ir tokiu būdu atsirado planetos, o iš pirminio chaoso branduolio užgimė mūsų motina žvaigždė — saulė.

* * *

Abi teorijos, Kanto ir Laplacės, principe tebegalioja ir šiandien. Tačiau reikšmės priskiriama dar ir kitai teorijai.

Anglijoje ir Amerikoje į mūsų saulės sistemos gimimą žiūrima ne kaip taikingai, palaipsniui, taip sakant "iš savęs išaugimą", kaip aiškina Kantas ir Laplace. Ten yra sukurtos hipotezės, jog mūsų planetų šeimos užgimimo pagelbininkais buvo milžiniškos katastrofos. Tyrinėtojai Moulton ir

(Tęsinys 5 psl.)

KENČIANTIEJI NUO ARTRITO!

Alpha TABLETS

suteikia palengvinimą tą pačią dieną!

100 Tablets $2.49

300 Tablets $5.95 600 Tablets $9.95

KENČIANTIEJI NUO SINUSITO!

Pabandykite naujas

MINO

100 TABLETS

$2.98

gaunami

UNION DRUG STORE

35th St. ir Halsted St.

SIUNČIAME SIUNTINIUS JŪSŲ GIMINĖMS Į LIETUVĄ

Priimame:

VARTOTUS IR NAUJUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ, AUDINIUS IR ODAS BATAMS.

Didelis pasirinkimas medžiagų, batų, skepetaičių, odų mūsų krautuvėse

AMERPOL ENTERPRISES

(CENTRAS)

11601 JOS. CAMPAU AVE., DETROIT 12, MICH.

6618 MICHIGAN AVE. (skyrius) TEL. TO. 8-0298

NELAUKITE-

RYTOJ GALI BŪTI PERVĖLU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043

Telefonas: CEntral 6-5208

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

• Padėkime artimiesiems Lietuvoje ir Sibire

Pasinaudokite mūsų lietuvišku, sąžiningu ir pigiu patarnavimu, užsakydami maistą, vaistus, avalynę ir angliškas medžiagas, ir pasiųsdami savo supakuotus siuntinius iki 19 svarų neto. Išsirinkę patinkamus siuntinius kartu su adresais ir money orderiais pasiųskite mums, ir Jūsiškiai su dėkingumu minės Jus. (Į Azijos Sibirą $1.40 daugiau). Garantuojame 100%.

No. 8 $13.34
20 sv. cukraus

No. 9 $23.00
20 svarų K. Taukų

No. 22 $29.61
2 sv. gr. pupelių kavos
1 sv. 2 ozs. šokolado
2 sv. sviesto
4 sv. 7 ozs. ryžių
2 sv. 3 ozs. bec. lašinių
4 sv. 7 ozs. K. Taukų
1 sv. 2 ozs. muilo
1 sv. arbatos
1 sv. 2 ozs. Sk. muilo

No. 36 $31.95
2 sv. kumpio
2sv. Salami dešros
2 sv. bec. lašinių
2 sv. 3 ozs. K. Taukų
1 sv. pupelių kavos
2 sv. sviesto
1 sv. cukraus
1 sv. pieno miltelių
1 sv. šokolado
14 ozs. kokavos
15 ozs. razinkų
200 cigarečių Chesterfield

No. 38 $18.17
20 sv. ryžių

No. 40 $26.00
15 sv. bec. lašinių
5 sv. Salami dešros

No. 30 $14.66
20 sv. 1 rūš. K. miltų

No. 31 $18.11
5 sv. 1 rūš. K. miltų
5 sv. cukraus
5 sv. ryžių
4 sv. 7 ozs. K. Taukų

DIRBAME KASDIEN NUO 9—6 VAL.

PATRIA GIFT PARCEL COMPANY

3741 WEST 26th STREET, CHICAGO 23, ILL. Tel.: CR 7-2126

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611.

Garantuojamas pristatymas be atskiro atlyginimo.

Kalbame lietuviškai.

Siunčia dovanų siuntinius į LIETUVĄ ir visą Sovietų Sąjungą iš anksto apmokėtu muitu.

Paštu gautų siuntinių sąskaitas išsiunčiame

24 valandų laikotarpy

Mes ne tik prižadam

Bet darom

Kiekvienam siuntiniui duodamas individualus patarnavimas.
Pakuojame savo patalpose.
Pristatymas apytikriai 2 mėnesiai, oro paštu apytikriai 2 savaites.
Globe Travel Service License.

Siuntinius Išsiunčiame Kiekvieną Dieną.

PRAŠOME ĮSITIKINTI.

Reikalaukite raštu paruoštų siuntinių katalogus ir informacijas.

(Tęsinys iš 4-to psl.)

Chamberlin, vėliau Jeffreys ir Jeans, atstovauja šitai "katastrofų teorijai". Pagal ją, pradžioje buvo tik viena mūsų saulė, milžiniška perkaitusi nejudamoji žvaigždė, didesnė, galingesnė ir labiau verdanti, negu šiandien. Prieš labai tolimus laikus pro pat mūsų saulę praskrido, o gal ją kiek užgavo, kita savo kosminėje kelionėje besirandanti nejudomoji žvaigždė. Galingas gravitacijos veikimas, kilęs tarp abiejų milžiniškų ugnies kamuolių, ant mūsų saulės iššaukė neapimamas gigantiškas materijos potvynių bangas. Laukiniai šėlstanti saulė tada išmetė lauk į erdvę kunkuliuojančius luitus nuosavos materijos. Iš svetimos žvaigždės užgautos saulės pusės buvo išstumti didžiuliai materijos luitai, gi iš priešingos pusės — mažesni. Iš kitų luitų — sako katastrofų teorijos atstovai — pagaliau atsirado planetos.

Šios hipotezės pakeitimas tvirtina, kad tarp saulės ir sutiktos nejudomosios žvaigždės buvo laikinai susidaręs iš įkaitusios materijos taisyklingas tiltas. Jis buvo varpstės (Spindelfoermig) arba cigaro formos ir su laiku (dėl augančio tarp abiejų žvaigždžių atstumo) pradėjo nustoti tarpusavio ryšio; tai pagaliau nulėmė to materijų tilto subyrėjimą į atskirus gabalus. Iš jų išsivystė planetos. Tiltas turėjo būti varpstės formos todėl, kad saulei artimesnės planetos (Merkurijus, Venera, Žemė, Marsas) yra mažos, o nuo saulės tolimesnės (Jupiteris, Saturnas, Uranas, Neptunas) — didelės; gi pačios tolimiausios planetos (Plutonas ir "spėjamasis" Transplutonas) — vėl mažos. Varpstėje rutulys abejuose galuose yra mažesnis, o viduryje — didesnis.

* * *

Kanto, Laplacės teorijos, o taip pat ir katastrofų teorija yra svarbiausieji žmogaus įsivaizdavimai apie mūsų planetų šeimos gimimą.

Tačiau naujausioji teorija apie mūsų saulės sistemos atsiradimą yra sukurtos Goettingeno fiziko Carl Friedrich von Weizsaecker. Tai yra "turbulentinė teorija" (Turbulenz-Theorie). Pirmiausia Weizsaeckeris pasilieka prie Kanto pagrindų; jis taip pat sutinka, kad saulė kondensacijos būdu išsivystė iš "materijos tarp žvaigždžių", chaotinės pirminės medžiagos. Augantis saulės kūnas į savo rotaciją įtraukė tolimą dangą dujų ir dulkių — pirminę medžiagą, iš kurios atsirado planetos ir mėnuliai. Tame pirminiame chaose lengvosios dujos, pirmiausiai helijus ir vandenilis, šitos rotacijos buvo išmestos dalinai į kosminę erdvę, dalinai sugertos saulės, materijos debesų branduolio. Sunkieji elementai sutirštėjo į lašelius. Tai buvo planetų ir satelitų branduoliai.

Jų tarpe didesnieji, dėka didelių traukos jėgų, turėjo galimybę pamažu sprunkančias dujas sulaikyti ir iš jų aplink save sudaryti atmosferinius apsiaustus. Todėl Weizsaeckeris, artimai susijęs su Kantu, atvaizduoja tik pirminės sistemos susidarymą, bet ne be spragų, išvedžiojimuose apie mūsų planetų sistemos susikūrimą dabartiniame pavidale. Geniališku sujungimu pirminėje sistemoje veikusių jėgų (traukos, skriejimo, spaudimo ir trynimosi) ir tų jėgų veikimo prieš viena kitą ir su viena kita Weizsaeckeris iš klasikinės dirvos pasitraukia ir eina savistoviu keliu, kaip jis, pritaikydamas visus gamtos mokslo dėsnius, supranta saulės sistemos gimimą.

Pirminėj migloj aplink saulę besisukanti materija judėjo ne vientisai, bet verpetais, sūkuriais — "turbulentiniai". Iš to ir teorijos vardas. Koncentruodamasi atskirais ruožais ji jungėsi į sūkurių žiedus, kurių kiekvienas turėjo po 5 sūkurius. Visas sūkurių žiedas sukosi aplink saulę, kaip centrinį punktą. Kiekvienas sūkurys žiedo viduje be to dar sukosi apie savo nuosavą centrinį punktą. Iš viso to susidarė

(Tęsinys 8-ame pusl.)

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN,- TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryto iki 8:00 val. vak.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
TOwnhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAymarket 1-2028

Ar Jūs esate toks LINKSMAS? Jei ne, tai pradėkite TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual FEDERAL Savings and Loan Association

2202 W. Cermak Road
Chicago 8, ILL.

VIrginia 7-7747

Chartered and Supervised by the U.S. Government

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos.

Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

JOHN J. KAZANAUSKAS,
Prezidentas

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

TV

ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO 19, 1957

RYTE: Channel

7:15—Thought for Today 2
7:20—NEWS 2
7:30—Winky Dink and You—Kids 2
8:00—Little Show—Ray Rayner 2
8:30—Capt. Kangaroo—Kids 2
Jungle Jim—Adventure 5
9:00—Howdy Doody—Kids 5
This Is The Life—Religion 9
9:30—Mighty Mouse 2
I Married Joan 5
Big Picture—Army Film 9
10:00—Operation New Horizons 2
Fury—Adventure 5
Movie—Western 9
10:30—Tales of Texas Rangers 2
Cowboy Theater—Western 5
10:45—Yesterday's Newsreel 7
11:00—Big Top — Circus Acts 2
Town Hall—Religion 7
Christophers — Religion 9
11:30—Film Shorts 5
Big Picture—Army Film 7
R. F. D. Chicagoland 9

PO PIETŲ:

12:00—Lone Ranger—Western 2
12:00—Gardening—John Ott 5
Smile Club—Dr. Niemark 7
Movie — Western 9
12:15—Walt's Workshop—Durbahn 5
12:30—Ray Rayner—Dance Party 2
Movie — To Be Announced 5
Physical Sciences—Education 7
1:00—Ice Hockey—Red Wings vs. Black Hawks 2
1:00—Paul Killiam—Old Movies 7
Frankie Fontaine—Variety 9
1:15—Basketball Preview 7
1:25—Big 10 Basketball— 7
1:30—Pro Basketball 5
Movie — Drama 9
3:00—Sports Desk — 7
Movie — Western 9
3:15—Sports, News 2
3:30—Vision — Education 2
3:30 Movie—To Be Announced 5
New Horizons 7
3:45—NEWS 2
3:55—Life Lines—First Aid 2
4:00—Early Show—Triple Feature 2
Crime and the Community 7
Movie — Western 9
4:30—Movie—To Be Announced 5
4:30—Flash Gordon—Adventure 7
5:00—Rin Tin Tin—Adventure 7
Movie — Western 9
5:30—Annie Oakley—Western 2
Foreign Legionnaire 7

VAKARE:

6:00—Beat the Clock—Stunts 2
Life of Reily—Comedy 5
Rising Generation—Variety 7
6:00—Wally Phillips—Comedy 9
6:30—Buccaneers—Adventure 2
People Are Funny—Stunts 5
Famous Film Festival 7
NEWS 9
7:00—Jackie Gleason Show 2
Perry Como Show 5
Movie — Musical 9
7:45—Your Senator Reports 9
8:00—Oh! Susanna—Comedy 2
Lawrence Welk Show 7
Jerry Lewis 5
Wrestling — Marigold 9
8:30—Hey Jeannie!—Comedy 2
9:00—Gunsmoke — Western 2
Ernie Kovacs 5
9:00—Ozark Jubilee—Variety 7
9:30—You're On Your Own—Quiz 2
—Your Hit Parade 5
—Susie — Comedy 7
10:00—Movie — Comedy 2
Dr. Hudson's Journal 5
Teddy Phillips—Music 7
Movie — Spy Drama 9
10:30—Science Fiction Theater 5
11:00—Bowling — Chicago 5
Spinning Reel—Drama 7
Mystery Theater—Drama 7
Movie — Mystery 9
11:30—Mystery Theater—Drama 7
12:00—Movie — Drama 5
12:10—Movie — Mystery 2

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

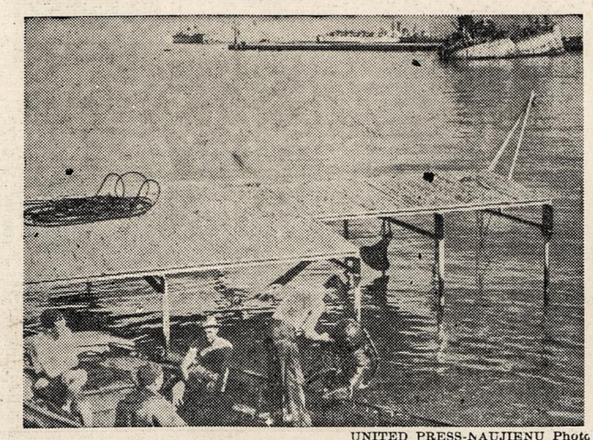

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Britų naras įlipa į laivą Port Saido uoste, patikrinęs kai kuriuos laivus nuskandintus Suezo kanale.

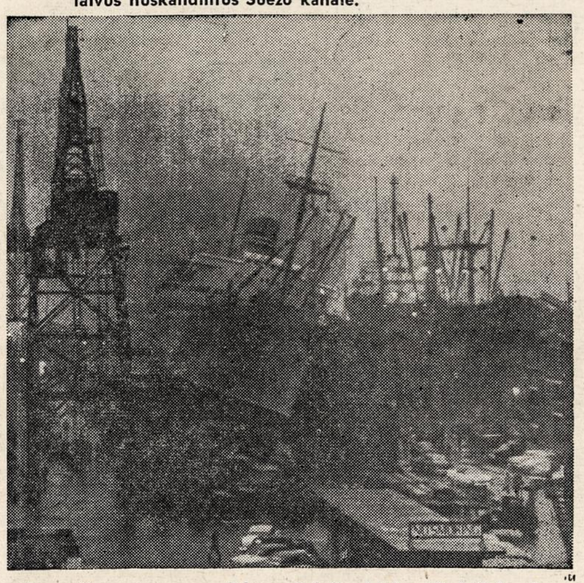

Norvegijos antras savo didumu Oslofjord laivas (kairėje) pakrypo ant šono Hoboken (N. J.) doke ir sudarė pavojų kitam laivui.

SEKMADIENĮ, SAUSIO 20, 1957

RYTE: Channel

7:55—Thought for Today 2
8:00—True Picture—Documentary 2
Christophers — Religion 5
8:30—Look Up and Live—Religion 2
Sunday Funnies 5
9:00—Lamp Unto My Feet 2
Bible Time — Religion 5
Movie Museum — Killiam 7
Movie — Drama 9
9:15—Pulpit — Religion 5
Faith for Today—Religion 7
9:30—This Way Up—Religion 2
Mr. Wizard — Science 5
9:45—Christian Science—Religion 7
10:00—Movie—Science Fiction 2
Catholic Hour—Religion 5
Movie — Adventure 7
Movie — Mystery 9
10:30—Live and Learn—Education 5
11:00—Wild Bill Hickok—Western 2
11:00—Dateline Europe—Adventure 5
Movie — Western 9
11:30—Playhouse — Drama 2
Joe Palooka — Drama 5
Willy — Comedy 7

PO PIETŲ: Channel

12:00—Heckle and Jeckle 2
Movie — Western 5
Sheena — Adventure 7
Amateur Hour—Bob Murphy 9
12:30—Range Rider — Western 2
Bowling — Chicago 7
1:00—Request Playhouse—Drama 2
City Desk — Ray 5
Boston Blackie—Adventure 9
1:30—Bowl The Professor 2
Youth Wants to Know 5
Movie — Drama 7
Lone Wolf — Adventure 9
2:00—Face The Nation—Panel 2
News Roundup—Huntley 5
Headline — Drama 9
2:30—This Is The Midwest 2
Zoo Parade—Animals 5
50,000 Penny Jackpot—Quiz 9
3:00—Odyssey — Collingwood 2
Wide Wide World—Tour 5
Douglas Fairbanks—Drama 7
Bowling — Chicago 9
3:30—Medical Horizons 7
4:00—Mama—Peggy Wood 2
Count of Monte Cristo 7
Movie — Western 9
4:30—Gerald McBoing—Boing 2
4:30—Capt. Gallant—Adventure 5
Sky King — Adventure 7
5:00—Telephone Time 2
Meet The Press — 5
Cisco Kid — Western 7
5:30—Air Power—Documentary 2
Roy Rogers—Western 5
Capt. Midnight—Adventure 7
Rate the Record 9

VAKARE: Channel

6:00—Lassie — Drama 2
Bengal Lancers 5
You Asked For It—Baker 7
Eddie Cantor—Comedy 9
6:30 Private Secretary 2
Circus Boy — Adventure 5
Amateur Hour — Ted Mack 7
March of Dimes Salute— 9
Eddie Fisher
7:00—Ed Sullivan—Variety 2
Steve Allen 5
Faith of Our Fathers 9
7:30—N. U. Reviewing Stand 9
8:00—G. E. Theater—Drama 2
Alcoa Hour 5
Omnibus — Alistair Cooke 7
Movie — Adventure 9
Sunday Evening Club 11
8:30—Alfred Hitchcock 2
9:00—$64,000 Challenge 2
Loretta Young 5
9:30—What's My Line? 2
Bowling — Chicago 5
Passport to Danger—Advent. 7
Dr. Christian — Drama 9
10:00—News, Weather, Sports 2
Weather — Johnson 5
Movie — Drama 7
Movie — Drama 9
10:10—NEWS—Alex Drier 5
10:25—Sports — Barry 5
10:30—Movie — Western 2
Debate — Norm Barry 5
11:00—Jungle Jim—Adventure 5
11:30—I'm The Law—Police 5
NEWS—Ted Thorne 9
11:45—Movie — Drama 7
Movie — Drama 9
12:00—Cowboy G-Men—Western 5
12:15—Late Late Show—Drama 2

PIRMADIENĮ, SAUSIO 21, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily—Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Good Morning!—Rogers 2
Today — Garroway 5
Breakfast Bandstand 7
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo—Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty—Exercises 9
9:00—Garry Moore—Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery—Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
9:30—Arthur Godfrey 2
Wally Phillips—Comedy 9
9:55—NEWS—Ulmer Turner 7
10:00—Inauguration — 5
Washington, D. C.
My Little Margie—Comedy 9
10:30—Inauguration 2
Stu Erwin — Comedy 9
Romper Room—Rapp 9
11:55—Christine's Corner—Stories 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—Noontime Adventure 5
Noontime Adventure 5
Lunchtime Little Theater 9
12:30—Bob & Kay with Doucette 5
1:00—Liberace—Music 9
1:30—Inaugural Parade 5
Movie — Drama 9
2:00—Matinee Theater (Color) 5
Afternoon Film Festival — 7
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
—Learning Brings Adventure 9
—Eudcation
3:15—Secret Storm—Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
Garfield Goose and Friend 9
3:45—Modern Romances—Serial 5
4:00—Susie's Show—Kid's Variety 2
It' A Great Life 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Bandstand Matinee—Music 9
Story Time — Kids 11
4:15—Friendly Giant—Kids 11
4:30—Early Show — Drama 2
—Break with Bruce—Comedy 5
Totem Club — Kids 11
5:00—Showtime — Drama 2
Adults Only — Music 5
Mickey Mouse Club 7
World of Music—Records 11
5:30—Shopping with Miss Lee 2
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS—Julian Bentley 2
Sports — Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Soldiers of Fortune 9
6:15—NEWS—Edwards 2
NEWS—Angell 5
NEWS—John Daly 7
6:25—Weather — Youle 5
6:30—Robin Hood—Adventure 2
Nat "King" Cole 5
Bold Journey—Documentary 7
NEWS—Lloyd Pettit 9
6:45—NEWS—Huntley, Brinkley 5
Sports—Vince Lloyd 9
Industry on Parade 11
6:55—This Is The Day—Ross 9
7:00—Burns and Allen 2
Sir Lancelot 5
Danny Thomas—Comedy 7
My Little Margie—Comedy 9
Channel 11 Calling 11
7:15—Adventure out of Doors 11
7:30—Talent Scouts—Godfrey 2
Stanley — Comedy 5
Voice of Firestone 7
Stu Erwin—Comedy 9
Universe About Us 11
8:00—I Love Lucy—Comedy 2
Twenty-One—Quiz 5
Bishop Sheen—Talk 7
Your TV Theater—Drama 9
Film — History 11
8:30—December Bride 2
Robert Montgomery Presents 5
—Drama
Top Tunes—Lawrence Welk 7
Favorite Story — Drama 9
Kaleidoscope — Films 11
9:00—Studio One—Drama 2
Short Story — Drama 9
9:15—United Nations Review 11
9:30—Great Gildersleeve 5
Studio 57 — Drama 7
Public Defender—Police 9
World Spotlight—Panel 11
10:00—News, Weather, Sports 2
Weather — Youle 5
Movie — Drama 7
Movie — Melodrama 9
Tomorrow—Bob Burns 11
10:10—NEWS — Beatty 5
10:15—In Town Tonight—Music 2
10:20—Sports—Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—Inaugural Ball— 2
Washington, D. C.
11:00—Movie — Mystery 2
11:30—Tonight—Ernie Kovacs 5
Movie — Mystery 7
11:45—Movie — Drama 9
12:00—Cross Current—Adventure 5
12:30—Ray Milland—Comedy 5
12:45—Late Late Show—Drama 2

Balys Radio & Television
Parduodame ir taisome radio ir televizijos aparatus.
Elektros reikmenys — dovanos — plokštelės — atvirukai — filmai.
2646 WEST 71st STREET
PRospect 8-5374

UŽKIETĖJĘ?

Jeigu jaučiatės senas ir surūgęs, tai Jūsų virškinimo sistema yra sustojusi ir maisto atmatos neišeina iš kūno. Bandykit B R VEGETABLE LAXATIVE TABLETS. Jos padeda Jums atgauti normalų aktyvumą, stimuliuodamos žemąją žarną. Teikia greitą užtikrintą veikmę. B R LAISVINANČIOS DARŽOVIŲ TABLETĖS yra visos grynos daržovės, be chemikalų ar aštrių vaistų. Neliečia skrandžio. Siųskite paštu $1.00 į:

BRAXON CO., N L,
324 SO. CLARK STREET, CHICAGO 4, ILL.,

reikalaudami didelio 90 tablečių butelio. Pinigų grąžinimo garantija.

Skaitykite "N-nas"

ANTRADIENĮ, SAUSIO 22, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily — Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Good Morning!—Rogers 2
Today — Garroway 5
Breakfast Bandstand 7
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo — Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty — Exercises 9
9:00—Garry Moore — Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery — Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
9:30—Arthur Godfrey 2
Wally Phillips—Comedy 9
10:00—Price Is Right 5
Candid Camera — Funt 7
My Little Margie—Comedy 9
10:30—Strike It Rich—Quiz 2
Truth or Consequences—Quiz 5
Movie — Drama 7
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady—Serial 2
Tic Tac Dough 5
Romper Room—Rapp 9
11:15—Love of Life — Serial 2
11:30—Search for Tomorrow—Ser. 2
It Could Be You 5
11:45—Guiding Light—Serial 2
11:55—Christine's Corner—Stories 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—NEWS—Frank Reynolds 2
Noontime Adventure 5
12:00Laughtime—Chubby Jackson 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Luncheon Show—Lee Phillip 2
12:30—As The World Turns 2
Bob & Way with Doucette 5
12:45—Curbstone Cut-Up—Simon 7
1:00—Our Miss Brooks 2
Susie — Comedy 7
Liberace — Music 9
1:30—House Party—Linkletter 2
Tennessee Ernie 5
Pendulum — Mystery 7
Movie — Drama 9
2:00—Big Payoff—Quiz 2
Matinee Theater 5
Afternoon Film—Festival 7
—Movie
2:30—Bob Crosby—Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
3:00—Learning Brings Adv.—Educ. 9
3:15—Secret Storm—Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
Garfield Goose and Friend 9
3:45—Modern Romances—Serial 5
4:00—Susie's Show—Kids Variety 2
It's A Great Life 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Bandstand Matinee 9
Geography for Fun—Educ. 11
4:15—Playschool — Kids 11
4:30—Early Show — Drama 2
Break with Bruce—Comedy 5
Totem Club — Kids 11
5:00—Showtime — Drama 2
Adults Only — Music 5
Mickey Mouse Club 7
World of Music 11
5:30—Shopping with Miss Lee 2
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS — Julian Bentley 2
Sports — Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Wild Bill Hickok—Western 9
6:15—NEWS — Edwards 2
NEWS—Angell 5
NEWS — John Daly 7
6:25—Weather — Youle 5
6:30—Name That Tune 2
Jonathan Winters — Comedy 5
Conflict — Drama 7
NEWS — Lloyd Pettit 9
Humanities — Discussion 11
6:45—NEWS—Huntley, Brinkley 5
Sports — Vince Lloyd 9
6:55—This Is The Day—Ross 9
7:00—Phil Silvers 2
Big Surprise 5
Life with Elizabeth—Comedy 9
Magic Carpet — Travelog 11
7:30—Brothers — Comedy 2
Noah's Ark (Color)— 5
Wyatt Earp — Western 7
Indoor Polo—Chicago 9
Experts At Your Service 11
8:00—To Tell the Truth 2
Jane Wyman — Drama 5
Broken Arrow — Western 7
Badge 714 — Jack Webb 9
Frontiers of Health 11
8:30—Red Skelton—Comedy 2
Circle Theater 5
Du Pont Theater 7
Racket Squad — Police 9
Writers of Today—Interviews 11
9:00—$64,00 Question 2
Polka Time — Music 7
San Francisco Beat 9
Tribute to American 11
Engineers
9:30—Do You Trust Your Wife? 2
Break The $250,000 Bank 5
Rosemary Clooney—Variety 7
I Led Three Lives—Carlson 9
Taxpayer to Taxpayer 11
10:00—News, Weather, Sports 2
Weather (Color)—Youle 5
Movie — Drama 7
Movie — Melodrama 9
Tomorrow — Bob Burns 11
10:10NEWS—Beatty 5
10:15—In Town Tonight—Music 2
10:20—Sports (Color)—Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—News — John Harrington 2
Bowling — Chicago 5
10:45—Chicago Story—Kupcinet 2
11:00—Movie — Drama 2
Tonight — Ernie Kovacs 5
11:30—Movie — Drama 7
NEWS—Ted Thorne 9
11:45—Movie — Drama 9
12:00—Cross Current—Adventure 5
12:30—Ray Milland—Comedy 5
12:45—Late Late Show—Drama 2

IŠMOKINAME ANGLIŠKAI
skaityti, rašyti ir kalbėti.
Pamokos dienomis ir vakarais.
AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Place — Chicago, Ill.

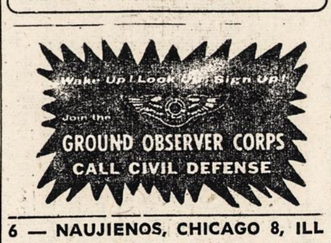

TREČIADIENĮ, SAUSIO 23, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily — Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Good Morning!—Rogers 2
Today — Garroway 5
Breakfast Bandstand 7
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo — Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty — Exercises 9
9:00—Garry Moore — Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery — Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
9:30—Arthur Godfrey 2
Wally Phillips—Comedy 9
9:55—NEWS — Ulmer Turner 7
10:00—Price Is Right 5
Candid Camera — Funt 7
My Little Margie—Comedy 9
10:30—Strike It Rich — Quiz 2
Truth or Consequences—Quiz 5
Movie — War Drama 7
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady — Serial 2
Tic Tac Dough 5
Romper Room — Rapp 9
11:15—Love of Life — Serial 2
11:30—Search for Tomorrow-Serial 2
It Could Be You 5
11:45—Guiding Light — Serial 2
11:55—Christine's Corner—Stories 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—NEWS—Frank Reynolds 2
Noontime Adventure 5
Laughtime—Chubby Jackson 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Luncheon Show-Lee Phillip 2
12:30—As The World Turns 2
Bob & Kay with Doucette 5
12:45—Curbstone Cut-Up—Simon 7
Baby Time—Child Care 9
1:00—Our Miss Brooks—Comedy 2
Susie — Comedy 7
Liberace — Music 9
1:30—House Party—Linkletter 2
Tennessee Ernie 5
Pendulum — Mystery 7
Movie — Drama 9
2:00—Big Payoff — Quiz 2
Matinee Theater (Color) 5
Afternoon Film Festival-Myst. 7
2:30—Bob Crosby — Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
Learning Brings Adven.—Educ. 9
3:15—Secret Storm — Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
Garfield Goose and Friend 9
3:45—Modern Romances—Serial 5
4:00—Susie's Show—Kids Variety 2
It's A Great Life 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Bandstand Matinee 9
Magic Door — Kids 11
4:15—Friendly Giant—Kids 11
4:30—Early Show — Drama 2
Break with Bruce—Comedy 5
Totem Club — Kids 11
5:00—Showtime — Drama 2
Adults Only (Color) — Music 5
Mickey Mouse Club 7
World of Music 11
5:30—Shopping with Miss Lee 2
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS — Julian Bentley 2
Sports (Color) — Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Steve Donovan—Western 9
6:15—NEWS — Edwards 2
NEWS—Angell 5
NEWS — John Daly 7
6:25—Weather — Youle 5
6:30—Giant Step — Quiz 2
Eddie Fisher 5
Disneyland 7
NEWS—Lloyd Petitt 9
6:45—NEWS—Huntley, Brinkley 5
Sports — Vince Lloyd 9
6:55—This Is The Day—Ross 9
7:00—Arthur Godfrey—Variety 2
Hiram Holliday 5
Frankie Yankovic—Polka 9
Metropolitan Report 11
7:15—Chicago Schools Newsreel 11
7:30—Father Knows Best 5
Navy Log — Drama 7
Roads To Renewal—Panel 11
8:00—Millionaire — Drama 2
Kraft Theatre 5
Ozzie and Harriet 7
Chicago Symphony Concert 9
Film — Documentary 11
3:30—I've Got A Secret 2
Ford Theatre — Drama 7
Elements — Chemistry 11
9:00—20th Century—Fox 2
This Is Your Life 5
Boxing — Chicago 7
China Smith — Adventure 9
Sports — Bud Wilkinson 11
9:15—Ch. Laughton—Readings 11
9:30—To Be Announced 5
Liberace — Music 9
Time for Religion 11
9:45—NEWS — Ulmer Turner 7
10:00—News, Weather, Sports 2
Weather (Color)—Youle 5
Movie — Drama 7
Movie — Drama 9
Tomorrow—Bob Burns 11
10:10—NEWS—Beatty 5
10:15—In Town Tonight—Music 2
10:20—Sports (Color)—Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—NEWS—John Harrington 2
Championship Horseshoes 5
10:45—Chicago Story—Irv Kupcinet 2
11:00—Bowling—Chicago 2
Tonight — Steve Allen 5
11:30—Movie — Drama 7
11:45—Movie — Western 9
12:00—Movie — Western 2
Cross Current—Adventure 5
12:30—Ray Milland—Comedy 5

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Indijos premieras Nehru sveikina jo vizituoti atvažiavusį Raudonosios Kinijos min. pirmininką Chou En Lai.

KETVIRTADIENĮ, SAUSIO 24, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily — Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Good Morning!—Rogers 2
Today — Garroway 5
Breakfast Bandstand 7
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo — Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty — Exercises 9
9:00—Garry Moore — Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery — Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
9:30—Arthur Godfrey 2
Wally Phillips—Comedy 9
9:55—NEWS — Ulmer Turner 7
10:00—Price Is Right 5
Candid Camera — Funt 7
My Little Margie—Comedy 9
10:30—Strike It Rich — Quiz 2
Truth or Consequences—Quiz 5
Movie — Opera Fantasy 7
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady — Serial 2
Tic Tac Dough 5
Romper Room — Rapp 9
11:15—Love of Life — Serial 2
11:30—Search for Tomorrow—Ser. 2
It Could Be You 5
11:30—Pres. Eisenhower—Talk 2
11:55—Christine's Corner—Stories 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—NEWS—Frank Reynolds 2
Noontime Adventure 5
Laughtime—Chubby Jackson 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Luncheon Show-Lee Phillip 2
12:30—As The World Turns 2
Bob & Kay with Doucette 5
12:45—Curbstone Cut-Up—Simon 7
1:00—Our Miss Brooks—Comedy 2
Susie — Comedy 7
Liberace — Music 9
1:30—House Party—Linkletter 2
Tennessee Ernie 5
Pendulum — Mystery 7
Movie — Science Fiction 9
2:00—Big Payoff — Quiz 2
Matinee Theater (Color) 5
Afternoon Film Festival-Myst. 7
2:30—Bob Crosby — Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
Learning Brings Adven.—Educ. 9
3:15—Secret Storm — Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
Garfield Goose and Friend 9
3:45—Modern Romances—Serial 5
4:00—Susie's Show—Kids Variety 2
It's A Great Life 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Bandstand Matinee 9
Americana — History 11
4:20—Playschool — Kids 11
4:30—Early Show — Drama 2
Break with Bruce—Comedy 5
Totem Club — Kids 11
5:00—Showtime — Drama 2
Adults Only (Color) — Music 5
Mickey Mouse Club 7
World of Music 11
5:30—Shopping with Miss Lee 2
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS — Julian Bentley 2
Sports (Color) — Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Buffalo Bill, Jr.—Western 9
6:15—NEWS — Edwards 2
NEWS (Color) — Angell 5
NEWS — John Daly 7
6:25—Weather — Youle 5
6:30 Sgt. Preston—Adventure 2
Dinah Shore — Songs 5
Lone Ranger—Western 7
NEWS — Lloyd Pettit 9
6:45—NEWS — Huntley 5
America Looks Abroad 11
Sports — Vince Lloyd 9
6:55—This Is The Day—Ross 9
7:00 Bob Cummings — Comedy 2
Groucho Marx 5
Circus Time—Paul Winchell 7
Sherlock Holmes—Mystery 9
From Tips For Teens 11
7:30—Climax! — Drama 2
Dragnet — Webb 5
Dance for Dollars—Contest 9
Road Map — Travelog 11
8:00—People's Choice 5
Wire Service—Drama 7
Byline, Steve Wilson—Drama 9
Ticker Tape — Panel 11
8:30—Playhouse 90 — Drama 2
Ernie Ford 5
George Rank — Music 9
Searchlights on Delinquency 11
—Discussion
9:00—Lux Video Theatre—Drama 5
Air Time — Variety 7
N. O. P. D.—Police 9
Yesterday's Worlds 11
9:30—Mr. District Attorney 7
Man Called X—Adventure 9
Everybody's America 11
10:00—News, Weather, Sports 2
Weather (Color)—Youle 5
Movie — Drama 7
Movie — Mystery 9
Tomorrow — Bob Burns 11
10:10—NEWS — Beatty 5
10:15—In Town Tonight 2
10:20—Sports (Color)—Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—News — John Harrington 2
Vic and Sade—Comedy 5
10:45—Chicago Story—Irv Kupcinet 2
New for Nordine—Poetry 5
11:00—Movie — Drama 2
Tonight—Steve Allen 5
11:30—Movie — Drama 7
NEWS—Ted Thorne 9
11:45—Movie — Drama 9
12:00—Cross Current—Advent. 5
12:30—Ray Milland—Comedy 5
12:45—Late Late Show—Drama 2

PENKTADIENĮ, SAUSIO 25, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily — Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Good Morning!—Rogers 2
Today — Garroway 5
Breakfast Bandstand 7
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo — Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty — Exercises 9
9:00—Garry Moore — Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery — Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
9:30—Wally Phillips—Comedy 9
9:55—NEWS — Ulmer Turner 7
10:00—Price Is Right 5
Candid Camera — Funt 7
My Little Margie—Comedy 9
10:30—Strike It Rich — Quiz 2
Truth or Consequences—Quiz 5
Movie — Opera Fantasy 7
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady — Serial 2
Tic Tac Dough 5
Romper Room — Rapp 9
11:15—Love of Life — Serial 2
11:30—Search for Tomorrow-Serial 2
It Could Be You 5
11:45—Guiding Light — Serial 2
11:55—Christine's Corner—Stories 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—NEWS—Frank Reynolds 2
Noontime Adventure 5
Laughtime—Chubby Jackson 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Luncheon Show-Lee Phillip 2
12:30—As The World Turns 2
Bob & Kay with Doucette 5
12:45—Curbstone Cut-Up—Simon 7
Baby Time—Child Care 9
1:00—Our Miss Brooks—Comedy 2
Susie — Comedy 7
Liberace — Music 9
1:30—House Party—Linkletter 2
Tennessee Ernie 5
Pendulum — Mystery 7
Movie — Melodrama 9
2:00—Big Payoff — Quiz 2
Matinee Theater 5
Afternoon Film Festival-Myst. 7
2:30—Bob Crosby — Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
Learning Brings Adven.—Educ. 9
3:15—Secret Storm — Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
Garfield Goose and Friend 9
3:45—Modern Romances—Serial 5
4:00—Susie's Show—Kids Variety 2
It's A Great Life 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Bandstand Matinee 9
Story Time — Kids 11
4:15—Friendly Giant—Kids 11
4:30—Early Show — Drama 2
Break with Bruce—Comedy 5
Totem Club — Kids 11
5:00—Showtime — Drama 2
Adults Only (Color) — Music 5
Mickey Mouse Club 7
World of Music 11
5:30—Shopping with Miss Lee 2
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS — Julian Bentley 2
Sports (Color) — Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Superman — Adventure 9
6:15—NEWS — Edwards 2
NEWS (Color) — Angell 5
NEWS — John Daly 7
6:25—Weather (Color)—Youle 5
6:30—My Friend Flicka 2
Eddie Fisher 5
Rin Tin Tin—Adventure 7
NEWS—Lloyd Petitt 9
Music for Young People 11
6:45—NEWS—Huntley, Brinkley 5
Sports — Vince Lloyd 9
6:55—This Is The Day—Ross
7:00—West Point—Drama 2
Blondie — Comedy 5
Jim Bowie—Western 5
Corliss Archer — Comedy 9
Face to Face—Interviews 11
7:15—Worldcraft — Skills 11
7:30—Zane Grey — Western 2
Sheriff of Cochise—Western 5
Crossroads — Drama 7
Whistler — Adventure 9
Symphony Scrapbook 11
8:00—Mr. Adams and Eve—Comedy 2
Bob Hope — Variety 5
Treasure Hunt — Quizz 7
Highway Patrol — Police 9
Film — Medicine 11
8:30—Schlitz Playhouse 2
Vise — Drama 7
World Is Yours—Travelog 9
Scenes In Industry 11
9:00—Line-Up — Drama 2
Boxing — Miami 5
Ray Anthony — Music 7
Playhouse — Drama 9
Adventures In Chemistry 11
9:30—Person To Person 2
City Detective — Police 9
The Way — Religion 11
9:45—Sports — Red Barber 5
10:00—News Sports, Weather 2
Weather — Youle 5
Movie — Drama 7
Movie — Drama 9
Tomorrow — Bob Burns 11
10:10—NEWS—Beatty 5
10:15—In Town Tonight—Music 2
10:20—Sports—Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—NEWS—John Harrington 2
Cowboy G-Men—Western 5
10:45—Chicago Story—Kupcinet 2
11:00—Howard Miller—Disc. 2
Tonight — Steve Allen 5
11:30—NEWS—Ted Thorne 9
11:45—Movie — Drama 7
Movie — Mystery 9
12:00—Movie — Comedy Drama 2
Cross Current—Adventure 5
12:30—Ray Milland—Comedy 5
1:15—NEWS—Randall Kent 7

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

(Atkelta iš 5-to psl.)

kūrinys, kaip sudėtingas milžiniškas šratinis ratas, kuriame daugybė atskirų judėjimų pabaigoje susilieja į vieną bendrą judėjimą.

Tarp pupų formos sūkurių iškilo trikampio pavidalo kyliai (Zwickel) ten, kur jie ant viens kito stūmėsi. Ten vyko trynimasis. Į trynimasi patekusios materijos dalelytės, dėka sūkurių ir sūkurių žiedų rotacijos, buvo nustumiamos į kylio tarperdves (Zwischenraeume). Tenai jos priverstinai patekdavo į iššauktą sūkurių rotaciją aplink savo nuosavą centrinį punktą. Ir taip pat (dėka viso sūkurių žiedo sukimosi) į skriejimą aplink saulę. Sūkurių žiedai važiavo ant šitų kūnų — pirminių planetų, — "kaip ant šratinių ratų".

Tuo būdu mūsų planetų sistemos mechanika yra išaiškinama labai gerai. Įvairūs taisyklingi atskirų planetų nuo saulės atitolimai, planetų kelių kryptys, visų planetų panaši rotacija ir jų vyksmas eliptiniais keliais aplink saulę — šitoje teorijoje puikiai derinasi.

Atskiri sūkuriai penkiariopuose sūkurių žieduose veikė anoj pirminėj sistemoj, "kaip semtuvų ratai" (Schoepfraeder), kurie savo nuosava rotacija į kosminę erdvę nuolat išmetė masę. Todėl "materijos tarp žvaigždžių" liko mažiau ir mažiau, kol pagaliau, "dėl masės stokos" subyrėjo sūkurių žiedai. Pasiliko tik kyliuose masyviniai kondensuoti šratinių ratų šratai — planetos.

Manoma, kad pradžioj turėjo būti žymiai daugiau planetų, negu šiandien. Iš to daromos išvados apie eilę katastrofų, kurios yra aplankiusios mūsų planetų sistemą jos gyvenimo bėgyje. Vienos planetos. atrodo, buvo suskaldytos, sumaltos, ką liudija planetoidų spiečius, esąs tarp Marso ir Jupiterio. Kitos gi, manoma, yra kritusios dėl mums nežinomų priežasčių.

* * *

Taip pagal mokslo naujausią pažiūrą yra atsiradusi mūsų planetų sistema. Įsidėmėtina, kad visos planetos tuo pačiu laiku įžengė į šį pasaulį, ir jų visų amžius yra vienodas. Tai puikiai derinasi su moderniuoju atomų mokslu. Mes žinome, kad viso universo amžius apima penkis milijardus metų. Toks pat amžius duodamas ir mūsų žemei.

* * *

Iš kur atsirado mėnulis? Šiuo klausimu žmonių galvojimas skiriasi. Vieni ,tarp jų ir C. F. Weizsaeckeris, tvirtina, kad žemė ir mėnulis atsirado kartu ir todėl nuo pradžios kartu skrieja aplink saulę.

Kiti tyrinėtojai turi susidarę priešingą nuomonę, — kad mėnulį yra pagimdžiusi žemė savo kūdikystėje, būtent tais pirminiais laikais, kada ji tebebuvo labai greit besisukąs skystai ištirpęs rutulys. Ji nukrypo prie pat jos sūkurio-kylio, skriejimo jėgos paveikta ir sukrėsta nuosavo judėjimo skilo, kaip lątselė savo dalyboje, ir pasidalijo į du kūnus — didesnį (žemę) ir mažesnį (mėnulį).

Taip pat yra mokslininkų, kurie aiškina, jog vieną kartą mūsų žemė turėjo du mėnuliu, kurių vienas, mažesnis, nukrito ant mūsų globuso ir čia buvo prarytas. Tačiau pastebėtina: nė viena iš daugelio mėnulio teorijų iki šiol dar nėra patvirtinta. Todėl mūsų pačių palydovas — mėnulis turi gana daug neišaiškintų paslapčių.

Iš vokiečių kalbos vertė
L. Kvečas

JUOKAI

Kongreso Biblioteka gavo sekančio turinio laišką:

"Gerbiamieji! Ar negalėtumėte atsiųsti man Kongreso Biblioteką?

"Dėkoju (parašas).

"Pridedu 25 centus".

Šiaurinėje Karolinoje viename Tarboro miesto restorane kabo lentelė su užrašu: "Mūsų peiliai ir šakutės — tai ne vaistai. Todėl neimkit jų pavalgę".

VYKĘS KLAUSIMAS

Vienas senas pirklys vis labiau ir labiau kentėjo nuo viskių negalavimų. Kai vieną kartą jam ėmė labai skaudėti kairiąją ranką, jis, nuėjęs pas gydytoją, paklausė, ar negalima būtų taip padaryti, kad nors skausmai būtų nesmarkesni, kaip paprastai.

— Matote, gerbiamasai, — atsakė gydytojas, — jums nėra ko perdaug nusiminti: toks jau jūsų amžius — nieko nepadarysi, kad skauda ranką...

— Argi? — paklausė pacientas. — Bet juk mano dešinioji ranka ne jaunesnė už kairiąją!

MODERNIŠKAI

Pirmo skyriaus mokiniai turėjo nupiešti vaizdelį iš Biblijos pagal savo skonį. Vienas mažas mokinukas nupiešė automobilį, prie vairo seną žmogų su barzda, o už jo — vyrą ir moterį.

— Kas čia? — nustebęs paklausė mokytojas.

— Tai Viešpats Dievas veža Adomą ir Ievą iš rojaus, — atsakė berniūkštis.

Vyras mirdamas paliko testamentą, prasidedantį šiais žodžiais: "Mano pirmoji valia. Nenustebkit: tai iš tikrųjų mano pirmoji valia po to, kai vedžiau".

Vinco Krėvės kelionė į Maskvą vaizduojama "Pagundoje". Šį įdomų aprašymą ir V. Mykolaičio, V. Maciūno, A. Senno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrybą, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina $1.00.

Užsakymus adresuokite:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street
Chicago 8, Ill.
Chicago 8, Ill.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: aksdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3: vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Valandos: 2—4 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 2—7 val. p. p.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero. Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1—4 ir 6—8 vakaro. Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PRospect 6-2240
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
PRIĖMIMO VALANDOS:
2—4 kasdien ir 6—8 pirmad. ir penkt. Šeštadienį 2—4 val. po pietų. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namų CE 3-7786

Garsinkitės "N-nose"

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8. Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896
Rezid.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. Trečiad., šeštad. ir sekmad. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB,
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daromi su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Šeštadieniais iki 4 val. vakaro. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

help your HEART FUND
help your HEART

A. STRAZDAS

Slogutis

Dar nepravėręs akių, aš žinojau, kad prasideda tokia pat diena, nuo kokios vakar, gerdamas miego piliules, stengiausi pabėgti. Pro užmerktas blakstienas aš jau mačiau aplinkos daiktus: pilkas, šviesiomis kvadratų dėmėmis, kurias kada nors dengė paveikslai, išmargintas sienas, purvinus narų čiužinius ir juose drybsančius vyrus, ilgą, iš senų lentgalių sukaltą stalą ir ant jo vakarykščio maisto likučius, siaurus, geležiniais pinučiais suvarstytus, langus ir juose kabančius drabužius...

Ir aš galvojau: jeigu kokiu nors stebuklu galėčiau tą vaizdą aplenkti... Jeigu taip tiesiog iš guolio atsidurčiau gatvėje...

Bet tuoj prisiminiau, kad gatvėje, čia pat už stovyklos vartų, riogso popieriais aplipintas skelbimų stulpas, kad šalia jo stiepiasi signalinė lempa, kad šaligatviu vaikšto žmonės, kad jie dėvi skrybėles ir vedžiojasi šunis, kad šūkauja vaikai...

Ir tada aš vėl galvojau: jeigu galėčiau aplenkti ir gatvę... Jeigu taip tiesiog iš guolio atsidurčiau laukuose...

Betgi laukuose augo krūmai ir medžiai, skraidė paukščiai ir ganėsi galvijai, švietė saulė ir pūtė vėjas...

Ir aš nežinojau, kaip viso to išvengti, kaip visa tai pakęsti...

Jausdamas blakstienose šviesos aštrumą, aš bijojau pasitikti dieną...

Kad neprarasčiau lygsvaros, aš intensyviai ėmiau ieškoti mintyse kokio nors vaizdo, kuris mane paguostų. Aš stengiausi prisiminti visas mylėtas moteris ir perskaitytas knygas, matytus filmus ir girdėtas operas, draugus ir tėvus, keliones ir nuotykius...

Bet visa tai buvo sena, nieko nežadanti, medžiaga.

Ir kai sekundėmis augantis slogutis pasidarė nebepakeliamas, aš automatiškai ėmiau kartoti: vieną pavasarį aš išvažiuosiu į Ameriką, kur, sako, laimę galima nusipirkti už pinigus ir kur išmokstama šypsotis pagal plakatų nurodymus...

Ir man truputį pasidarė lengviau...

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

jo visko geriausio į savo kūrinį, todėl kritikas pateisinamas. Na, o kritikas, rašytoją į aukštį iškėlęs, pajunta, kad joks žmogus į padebesį iškilti negali, todėl pajunta, kad save šiokiai tokiai pajuokai išstatė. Rašytojas tol kritiką myli, kol šis apsiriboja jį vertinti tokiu laipsniu, kaip pats rašytojas save vertina. Bet kada kritikas rašytojo temą pradeda savo meniškomis variacijomis dabinti, ir savas naujas mintis ima lyginti su menininko — tada sudiev draugiškumas. Rašytojas pradeda nervuotis. Tačiau čia tikrojo kritiko uždavinys, kuris kritiką padaro ne eiline recenzija. Tiesa, kritikas praranda visus draugus, nes pasidaro menininku, vadinasi, priešu visiems kitiems menininkams.

Perdidelis Gemütlichkeit (draugiškumas) giltinė kritikui. Todėl turiu paskaityti sveikatos ženklu atsiradimą Amerikos literatūros rateliuose aštresnio liežuvio kritikos balsų. Gal jie įrodys visiems raudonkraujams vyrams, kad grožio dalykai tiek pat svarbūs, kaip biznis, sportas ar meilužė. Prisiminkime, kad rašytojas-poetas Poe savo aštria kritika net į teismą būdavo traukiamas ir nesykį buvo pavojuje gauti basliu galvon. Literatūros klausimai jam buvo gyvos svarbos ir širdį suimą dalykai.

Todėl smagu, kad profesoriams dabar atsistojus savo pozose, atsiranda, kas jiem tekšteli į veidą. Atsirado atskalūnų ir profesoriai net šoka gintis. Netikiu į ginčų stebuklingumą — dažnai, abi pusės klysta. Tačiau smarkūs ginčai atlieka du dalyku. Viena, sulamdo visas silpnybes ir išvalo į šiukšlių duobę, kad publikai nebelystų į akis. Šalia to, paaukština kritikos vertę visuomenės akyse ir tūkstančiams ramiai pakelėse bežiopsančių piliečių parodo, kad kritika smagus bei įdomus dalykas, galįs ir kai ko pamokinti, net labai svarbių dalykų. Jei dalykas vertas kovos, tai vertas ir dėmesio.

Šarūnas

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

Nelaimių pasitaiko.

Mes pataisome.

Leiskite mums pataisyti radiatorių.

Ar reikia pagalbos?

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	$8.25	Mercury 49-51	$8.95
Chevrolet. All 1937-53	8.25	Oldsmobile 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAIP PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS.
Išmetimo paipą irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ.
Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.

M. ČESAS
1934 West 59th Street Tel.: GR 6-9136

LIETUVIŲ DĖMESIUI!
NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS
SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR
Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS.
Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.
SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE.
— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —
— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaičių bėgyje. —
Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.
Siuntėjas gauna asmeniškus gavėjo pakvitavimus.
VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.
SIŲSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!
Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.
Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.
Netoli Pennsylvanijos geležkelio stoties Newark'e.
PACKAGE EXPRESS CO. 314 MARKET ST. NEWARK, N. J. Mitchell 2-2452
(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu).

Siuntiniai į Lietuvą ir Rusiją

CENTRAL PARCEL SERVICE YRA VIENINTĖLĖ ĮSTAIGA CHICAGOJE, INTURISTO ĮGALIOTA.

Aukštos kokybės vilnonės angliškos medžiagos. Standartiniai audinių siuntiniai. Standartiniai maisto produktų siuntiniai.

Anti-Polio serumas, streptomicinas, cortisonas, serpasilis ir kitokie vaistai pristatomi oro paštu per keletą dienų.

Reikalaukite mūsų naujų katalogų.
Užsakymai be eilės priimami.

Jei norite pasiųsti Jūsų pačių sudarytą siuntinį— prašome paskambinti dėl susitarimo — WAbash 2-9354. Mes žymiai padidinome savo tarnautojų skaičių ir dabar galime priimti Jūsų siuntinius daug greičiau, negu pirmiau priimdavome.

Mūsų greitas ir patikimas patarnavimas yra gerai žinomas čia ir Lietuvoje. Nuo 1947 metų mes esame pristatę daug dešimčių tūkstančių siuntinių, nepraradę nė vieno.

Atdara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9:00 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.

Central Parcel Service, Inc.
Suite 1200, 220 So. State St., Chicago 4, Ill.
Tel.: WAbash 2-9354

SPECIALUS BARGENAS
INVENTORIAUS IŠPARDAVIMAS
4 gabalų miegamojo setas,
1 rėmai su spyruoklėmis,
spyruoklinis matracas,
3 vanity lempos, 2 pagalvės
lovai ir 1 mažas kilimėlis
už $169.95

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Telef.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Mūsų skyrius — Gordon Travel Service turi didelį patyrimą ruošti keliones į
EUROPĄ ★ AUSTRALIJĄ, PIETŲ AMERIKĄ IR T. T.
laivais ar lėktuvais. Visi bilietai parduodami normalia kaina.
Mes turime taip pat informacijų dėl kelionių į LIETUVĄ.

GORDON TRAVEL SERVICE
Suite 1300
220 So. State Street, Chicago 4.
Tel.: WEbster 9-6362

Informacijos Dėl Kelionių

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

BRUNONAS BUŠACKIS

RAINER MARIA RILKE

(1875.12.4 — 1926.12.29)

PARAKLETAS IR BŪTIS

(Šis mano straipsnis, sudarydamas ciklo "Gyvenimas, Giltinė ir Gyvatė" dalį, skelbiamas poeto 30 metų mirties sukakčiai paminėti.)

Lygiai kaip rusų literatūriniame Parnase melodingąjį poetą Puškiną, tepajėgusį nusileisti į romantiškojo "taedium vitae" (pasaulio sielvarto) skaidrias gelmes, neįstengusį tačiau prasiskverbti pro likimo ateitį gaubiančias miglas ir juo labiau negalėjusį iš būties sfinkso išgaut jo paslapčių, šiandien nustelbė geniali ir niūri epileptiškojo rašytojo Dostojevskio figūra, sugebėjusi gyventi "ribos situacijose" ir lunatiko tikrumu laipioti metafiziniais atskardžiais virš bedugnių, — taip ir vokiečių literatūroje įvyko bemaž toks pat reiškinys. Pusantro šimto metų šalia kiek kuklesnio Šilerio vokiečių lirikos Olimpe neginčijamai viešpatavęs nemirtingasai Goethe po paskutiniųjų dviejų pasaulinių karų sukrėtimų nors gal dar ir nepajutęs savo sostą svyruojant, turėjo vis dėlto sulaukti tos valandos, kad jam Olimpe kiltų rimtas varžovas orfėjiško liriko Rilkės asmenyje. Dviejų poetų Goethes ir Šilerio dvasinis kondominatas rėmėsi jų išmintingu įtakų sferų pasiskirstymu: intuityvaus realisto Goethes — lyrikos srityje, intelektualaus idealisto Šilerio — dramos srityje. Rilkės pasirodymas vokiečių Olimpe reiškėsi drąsiu perdėm refleksinio elemento įnešimu lyrikon ir tuo pačiu nustatytųjų regiono ribų suvereniniu nebojimu. Jo filosofinis intelektas savo dažnai abstraktiškomis mintimis stengėsi prasiskverbti prie egzistencijos pagrindų, o be galo sensityvaus dainiaus intuicija veržėsi į okultiškąsias misterijas. Vienas gebėjimas kitą papildydamas sukūrė Rilkės asmenyje fenomeną: jo estetiškai vaizdų ir formos atžvilgiu neviršijama poezija buvo kartu ir gilus filosofinis liudijimas apie būties patirtį. Jeigu net ir Goethe išblėso prieš Rilkę, tai teisingu Jasperso tvirtinimu dėl to, kad jis mūsų dabarties žmogaus patirties situacijoje savo optimistiškuoju harmoniško pasaulio supratimu bei moraliniu esteto reliatyvizmu, savo egocentrišku atsisakymu pažvelgti į tragiškąjį žmogaus dūžtamumą bedugnėje, dėl nenoro pripažinti net ir Kanto neginčijamą pikto prado buvimą, yra nustojęs mūsų karų kartos pasitikėjimą. Goethe arivistiškai vengė rizikingai eksponuotis, davė tvarkos principui pirmenybę prieš laisvės idealą, oportunistiškai dispensavo žmogų ir save patį nuo realybės pripažinimo, jei toji realybė sunkino gyventi ir nebuvo nekompromisinis kovotojas už tiesą. Visa tai jį Jasperso nuomone diskvalifikuoja būti idėjiniu vadovu būties ieškančiam žmogui šių dienų pasaulyje.

Rilkės šeimos praeitį ir jaunystę gaubia dvejopa prasme keistas šydas. Čekiškoje Prahoje, tačiau austrų šeimoje paskutiniame XIX a. ketvirtyje gimęs vaikas buvo veikiamas fantaziją inspiruojančio ir pasididžiavimą sukeliančio mito apie savo tėvo riteriškai bajorišką kilmę. Tačiau (ką Rilkė, atrodo, jautė) tos dėdės ir net jo paties pastangos kildinti save iš dar XVII a. antroj pusėj gyvenusio Langenau, Ziegros ir Lindos feodalo Otto von Rilkės, kronikos žiniomis paveldėjusio iš savo kritusio brolio austrų korneto Krištupo Rilkės Vengrijoj esantį palikimą, vėlesnių aiškinimų rezultate neišlaikė geneologinių tyrinėjimų kritikos. Dar nemalonesnis dalykas buvo su liguistai keistais Rilkės motinos kompleksais. Kaž kodėl ponia Rilkė pasižymėjo šiaip ne tiktai visokios rūšies renegatams ir apostatams, bet ir bendrai neofitams, proselitams ir konvertitams būdingu itin aistringu ir kartais davatkišku savo tikėjimo išpažinimu. Netekus mylimos dukters, gimusios ir mirusios prieš poeto gimimą, ji antro neštumo metu buvo padariusi apžadą, kad gimus dukteriai ji ją padarysianti vienuole. Kai nelauktai gimė sūnus, ji baisiai nusivylė, ir nenorėdama pripažinti seksualinio vaiko kitoniškumo, griaunantį jos pietistinius tikslus, ji nutarė bent berniuko rengimu mergiškais rūbais ir jo vadinimu mergaitės vardu bei pratinimu žaisti su mergaitėmis, formaliai nepripažinti jai nepatinkančio fakto, "atitaisant" jai likimo pikta išdaiga padarytą moralinę skriaudą. Taip nepripažindama fiziologinės berniuko paskirties kitoniškumo, ji aiškiai žalojo būsimo poeto sielą. Ištekėjusi už kuklaus gelžkelių valdybos valdininko, ji būdama kilusi iš kiek turtingesnių namų, stengėsi prieš kitus žmones sudaryti įspūdį, kad jų šeima esanti kilminga ir turtinga. Dėl to vaizduojamo kilmingumo ji rengdavosi tik juodai, o konversacijos mėgdavo vokiečių kalbon įmaišyti prancūziškų frazių, kas jos supratimu atrodė labai poniška. Ją Rilkės biografai negailestingai vadina moraline ekshibicioniste, bet mano supratimu ją tikriau būtų pavadinti narcisiška monomane, kuri taip identifikavosi su jos laikų austrų visuomenėj pripažintomis vertybėmis, kaip katalikybė, maldingumas, aristokratiškumas ir turto turėjimas, kad ji visiškai nustojusi saiko, oficialiniam kleimui ir klišei priduodavo pernelyg didelę reikšmę, būdama tuo pačiu akla oportunizmo ir konvenanso vergė. Taip faktų slėpimo, melo ir iškreipto realumo atmosferoje teko augti būsimajam poetui čekų sostinėje.

Praha su savo didingomis politinėmis ir kultūrinėmis tradicijomis buvo tautinis čekiškumo ir aristokratiškumo židinys. Bet kartu Praha, kaip ir lietuviškasai Vilnius su savo ortodoksiškos pakraipos rabinu "gaonu" Elijahu - ben - šlome, chasideizmo skelbėjo Izraelio Baals-chem-otb persekiotoju, buvo vienu iš žymiausių žydų religinių ir kultūrinių centrų. Prahoje veikusio garsaus alchemiko, kabalisto (žydų religinės filosofijos žinovo) ir mago, didžiojo rabino Loew (1520-1607) tradicija bei šiurpios legendos apie pastarojo šventvagišką bandymą palankioje žvaigždžių konstelacijoje ištariant paslaptingąjį iš 72 hebrajiškų raidžių susidedantį

(Tęsinys 11 psl.)

Paieškojimas

Iš Lietuvos Vincas VARNA ieško savo motinos brolio—dėdės **ČEPULIO Jeronimo, sūnaus Mykolo,** kilusio nuo Dūkšto, į Ameriką atvykusio apie 1910, 1911 metus. Gyvenęs Čikagoje, turėjęs vištų ūkį.

Tas pats Vincas VARNA ieško savo tėvo brolio—dėdės **VORONECKO Prano, sūnaus Vinco,** kilusio nuo Dūkšto ir į Ameriką atvykusio apie 1911, 1912 metus. Gyvenęs Čikagoje.

Prašomi atsiliepti arba apie juos žinančius pranešti adresu:
Juozas Dilys, 11 Erie Street, St. Catharines, Ontario, Canada.

Anglų Kalbos Pamokos
K. GINEITIS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

CHICAGOS ŠVARIAUSIAS IR MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

Tel.: REpublic 7-5803
ADOMAS VAITKEVIČIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas.
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.
ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS
4919 So. Paulina St.
PRospect 6-7960

Jei norite siųsti siuntinius į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ar kur kitur kreipkitės į seną, pačią patikimiausią firmą
PARCELS TO RUSSIA, INC.
1530 Bedford Ave.,
Broklyn 16, N. Y.
Tel.: INgersol 7-7272
INgersol 7-6465
kuri yra įgaliota Inturisto, Maskvoje, čia vietoje priimti muitus. Kasdien atidaryta, o taip pat sekmadieniais nuo 9—6, šeštadieniais nuo 9—4 val. Pilnai garantuota.

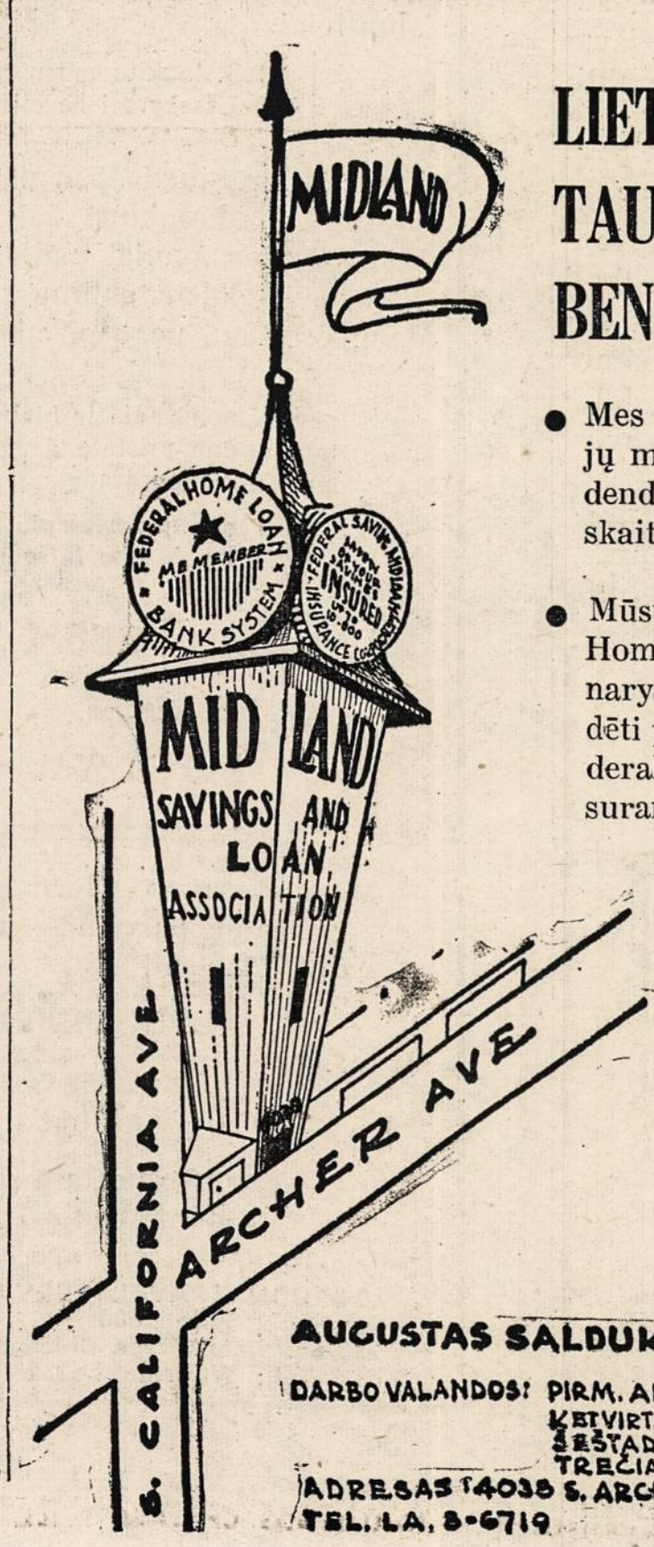

LIETUVI, TAUPYK SAVO BENDROVĖJE

- Mes nesigiriame, bet iš tikrųjų mokame aukščiausią dividendą ant visų taupymo sąskaitų.
- Mūsų Bendrovė yra Federal Home Loan Bank sistemos narys ir mūsų bendrovėje padėti pinigai yra apdrausti Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
- Nebūk klaidinamas garsinimais apie kitų bendrovių didesnį saugumą, didumą ar tvirtumą. Federalinis draudimas visoms bendrovėms yra vienodas. Taupyk lietuviškoje taupymo bendrovėje.

AUGUSTAS SALDUKAS PREZIDENTAS.
DARBO VALANDOS: PIRM. ANTR. ir PENKT. nuo 9-5 v.v.
KETVIRTADIENIAIS: " 9-8 v.v.
ŠEŠTADIENIAIS: " 9-4 v.v.
TREČIADIENIAIS: UŽDARYTA.
ADRESAS 4038 S. ARCHER AVE, CHICAGO 32, ILL.
TEL. LA. 3-6719

(Tęsinys iš 10-to psl.)

Dievo vardą iš molinio koloso sukurt dirbtiną žmogų homunkulą arba tikriau androidą, siaubingąjį Golemą, turėjo slėgti ir kartu inspiruoti slavių žemėje augusio jaunojo austro ir kataliko Rainer Maria (Renato Marijono) Rilkės poetiškąją vaizduotę.

Kritiškas dėl savo motinos abejotinų dorybių, apie kurias vėliau su dideliu kartumu prisimindavo, Rilke jau jauname amžiuje pradėjo kurti savo pasaulėžiūrą. Dėl visų minėtų asmeniškų aplinkybių sanveikos ir kultūrinės aplinkos įtakos kiekvienas pasisakymas turėjo gimti iš vidinio konflikto, laimėjusioms pažiūroms jo sąmonėj paneigiant kitas su jomis kolizijoj esančias pažiūras. Nenorėdamas tenkintis konvencionaliai tuščiu priklausymu konfesijai, jis ir savo paveldėtoje religijoje turėjo pereiti įvairių abejonių fazes. Su dėmesiu įsižiūrėjus į poeto religinę raidą, reikia pripažinti, kad ji brendo didžiųjų žmonijos mitų įtakoje. Du dvasiniai poliai, kurių įtampoje virpėjo Rilkės siela, buvo Ahasferizmas ir Parcifalizmas. Ahasferas, kaip žinome, pagal legendą buvo Jėzaus dieviškumu netikėjęs, Kristui jo Kalvarijos žygyje pasilsėti neleidęs ir dėl to Kristaus įsakymu amžinai iki pasaulio galo klaidžioti priverstas "amžinas žydas" (kitais šaltiniais pagoniškas Pilioto centurionas Karthaphilos)... Anderseno ir kitų autorių modifikuota versija Ahasferas buvo amžinai kančioje ieškantis, kovojantis "laisvės pranašas" bei "abejonės angelas". Tuo tarpu Parsifalis pagal savo kilme keltišką, vokiečių poeto Wolframo perdirbtą legendą buvo šventojo Gralio taurės, į kurią subėgęs nukryžiuotojo Kristaus kraujas (taurės, kuri dėl to tapusi morališko skaistumo, gilaus tikėjimo ir didvyriško narsumo simboliu) paslaptingoj pilyje Montsalvačo kalne pareigingas saugotojas ir skaistus riteris. Rilkės širdyje tos įtampos dėka gimė gili, bet heterodoksiška religinė samprata. Garsusis Unamuno apie tokį sielos stovį yra pasakęs: "Tiktai tie, kurie abejoja, tegali tikrai tikėti, o tie, kurie neabejoja, kurie nėra kankinami abejonių, prieštaraujančių jų tikėjimui, negali iš tikrųjų tikėti". — "Tikėjimas į savo paties tikėjimą", sako Erich Kaestner, "yra tikriausiai netikėjimas, nes kiekvienas tikrumas esąs Antikristas". Antikristas esąs užsidariusi tuštuma, esąs niekas, esanti pilnumo antitezė, esąs nusilpimas, nuvargimas, reakcija, papratimas, kaukė, lėliukė, praeities stadija. Mūsų poetui, matyti, didelės įtakos darė katalikybėn perėjęs gilus krikščioniškas mistikas Angelus Silesius, vienuolis minoritas, rosenkreuzerio Abraham von Frankenberg draugas, kai Rilkė rašė savo Adomą Jakštą taip erzinusį, to prelato supratimu didžiai blasfemišką eilėraštį: "Was wirst Du tun, Gott, wenn ich sterbe" (Ką Tu, Dieve, veiksi, kai aš mirsiu), pasibaigiantį posmu, kad žmogui žlugus, Dievas nustojąs savo prasmės. Mat Angelus Silesius savo knygoje "Der cherubinische Wandersmann" yra 1675 m. pasakęs: "Ich weiss, dass ohne mich Gott nicht einen Nu kann leben: werd ich zu nicht, er muss von Noth den Geist aufgeben" (Aš žinau, kad Dievas nė akimirkos negali be manęs gyventi: man pavirtus nieku, jis savo bėdoje turėtų atiduoti dvasią).

Rilkė nežinojo, ar jis yra sakalas, ar audra ar didelė giesmė, per tūkstančius metų skriejanti aplink Dievą, kaip aplink seną bokštą, bet jis žinojo, kad jo gyvenimas yra panašus į medį, kurio kamienas kasmet daro pastangas prasiplėsti nauju žiedu. Jis žino, kad jam paskutinio lanko gal ir nepavyks išriesti, bet jis neatsisakysiąs pastangų tatai atlikti. Rilkei jo paties siela atrodo esanti panaši į varpinėse prie didžiųjų varpų gyvenančius paukščius, kurie varpams pradedant gausti ir kelti jų jausmus, pasijunta išblokšti rytmetin ir savo plasnojimu ore apie bokštus savo "gražiame išgąstyje" pradeda sparnais rašyti savo parašus, tartum negalėdami tą išgąstį paslėpti širdyje. Rilkės čia buvo didžiai vaizdingai išreikšta filosofinė refleksija, kad išgąstyje ir susirūpinime gimsta idėja apie transcendenciją. Toji idėja apie virpančią sielą, kaip metafizinio ilgesio atbudimą, yra giliai išreikšta pagoniškoje imperatoriaus Hadriano atsisveikinimo poezijoje apie "Animula, vagula, blandual, pallidula, rigida, nudula" (dušelė, nedrąsiai drugiu plasnojanti, baltutė, iš baimės ir šalčio išblyškusi, klaidžiojanti, nuogutė).

Tas metafizinis ilgesys sužadina žmoguje mintį ir kelia nuovoką, kad jis dar nėra pakankamai reikšmingo nuveikęs, kad tik dabar jis ketinąs stvertis esmingesnio ir prasmingesnio. Jis yra tikras besiartinančios mirties ženklas. Dėl to teisingai pas E. Kaestnerį pasakyta, jog nuostabu, kad mes įgaunam didesnį žvilgsnio aštrumą tais atvejais, kai pasijaučiame kaip nors sužeisti. Nuostabu esą ir tai, kad nuo žmonių dvelkianti melancholijos banga padaro juos labiau simpatiškais, negu jie paprastai būna. Tuo būdu akistata su mirties galimybe ar jos artimumas reiškiasi kūrybingais impulsais. Juk ir Freudas sako, kad noras sutverti kultūrą yra mirties noras. Rilkės didžioji misija buvo apsireiškusi tuo, kad jis sensityviai jausdamas potenciniai jame gludinčia mirtį ir net jos artumą, pasiryžo giedoti ir šlovinti būtį. tas mirties paženklintas pasiryžimas yra Rilkės atidengtas Orfizmas. Ir pagal Jean Cocteau tik mirties pamiltas poetas pragysta įtikinančia gaida. Iš kitos pusės ir tiktai talentais apdovanotas kūrėjas tėra tikrame pavojuje būti išrautu iš mirtingųjų tarpo. Mat, didelis kūrėjas visiškai pavykusiu kūriniu, tartum atimdamas dievų monopolį ir regaliją kūrybai, pasidaro dievų pavydo objektu ir auka. Dėl to teisingas bus manymas, kad visa meno istorija yra klastingų likimo kėslų virtinė galimybėms sutrukdyti tikriems šedevrams gimti.

Šitokia samprata apie tai, kad savimi patenkintieji filisteriai niekad neišklimps iš kūrybinio sterilumo ir nevaisingumo liūno ir kad didžioji kūryba gimsta skausmuose, lygiai kaip ir viskas, kas didinga bręsta audroje, turėjo ir genialusis lenkiško kraujo anglų rašytojas Conradas. Jis savo pavaizduotoje apokaliptinėje paskutiniųjų dienų vizijoje įtikinamai tvirtina, kad saulei gęstant paskutiniąją dieną, po kurios nebebus rytojaus, kūrybinė žmogaus jėga pavirs drąsiu balsu viename iš paskutiniųjų žmonių padermės reprezentantų tam, kad žodžiais išreikštų paskutiniąją žmogaus patirtį. Šis liudijimas būsiąs tikra kūryba. Conradas prileidžia, kad tuomet gal dėl pernelyg aukšto heroizmo reikalavimo, tokiam poetui galės stigti... klausytojų, tačiau jis neturi abejonės, kad toks meninkas atsirasiąs. Gal toks kūrėjas teduosiąs tik padrąsinimą, gal tik sardonišką komentarą įvykiams katastrofos išvakarėse. Menininkas kaip vyksmo komentatorius kuriąs dėl to, kad jis turįs kurti. Jis jau esąs pavirtęs tokiame laipsnyje balsu, kad tylėjimas jau jam esąs mirtis.

Vokiečių dailininkas Arnold Boecklin yra nutapęs autoportretą, kuriame už jo stovinti Giltinė ("Freund Hein") groja smuiku, viliodama savo melodija jį pas save. Ir Rilkė, nebodamas mirties ant jo metamo šešėlio, su dėmesiu klausėsi savo Giltinės vilionių giesmės. Paskui jis orfėjiškai stvėrėsi liros ir garsino būties garbę. Rilkė, kaip matėme, negalėjo įsitvirtinti padavime apie savo aristokratiškuosius protėvius, mokėjusius tauriai ir kilniai numirti. Skaitydamas daniško kilimo grafaitės Franziska von Reventlow autobiografinį romaną ir jame vykstančius okultiškus įvykius, žinodamas, matyti, iš tuomet plintančios Rudolfo Steinerio antroposofijos, kad grynos rasės reprezentantų šeimose, kaip anglų ir ypač skandinavų diduomenėj, bet

(Tęsinys 12 psl.)

SVARBU NAMŲ SAVININKAMS IR RANGOVAMS - STATYBININKAMS

D. JURJONO BENDROVĖ, 3251 So. Halsted Street

Telefonas CAlumet 5-1064

pristato automatinių vandens šildymo krosnis (boilerius) 20 iki 60 galionų didumo žemiausiomis kainomis. Taip pat virtuvėms moderniškų "sinkų" spintelių-kabinetų metalinių ir medinių.

Pirmiau negu pirksite pasiteiraukite šioje bendrovėje ir tas gali Jums žymiai sumažinti išlaidas.

2 Boring Bar Operators 2

1st and 2nd shift

Must know all setups

Good starting rate, excellent working conditions. Paid holidays and vacations, hospitalization and life insurance program. 45 hour week, time and half on Saturdays.

Route No. 66, bus stops ½ block from plant.
Employment office open weekdays from 8-4
Saturdays from 8-12

MILWAUKEE CRANE AND SERVICE CO.

3271 E. VAN NORMAN SH 4-1171

CUDAHY, WISCONSIN

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies tako lentų ir namams materiolų

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

1029 SOUTH HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1777

STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SĄŽMOTAI

(Tęsinys iš 11-to psl.)

taip pat ir frizų ūkininkų tarpe tarpsta parapsichologiniems tyrinėjimams tinką itin sensityvūs mediumai ir aiškiaregiai, berods ir danų rašytojo Jakobseno suinteresuotas, Rilkė, ieškodamas atsakymo į pasistatytuosius būties klausimus, pradėjo rankioti danų ir švedų archyvuose medžiagą apie senas nordiškas grafų Brahe ir Brigge šeimas. Įsisąmoninęs Giltinės grojimą ir supratęs jam duotą šansą, jis ryžtasi neužmerkti akių, išvydęs tai, kas normaliai nors ir egzistuoja, bet kas dėl keliamo šiurpo priimta nepastebėti, praeinant pro šalį. Rilkė nutaria nebėgti išsigandus baisybių nuo tikrovės, bet pozityviai nusistatyti gyvenimo visumos, ir tamsiąją pusę apimančios, atžvilgiu. Taip jis parašo "Malte Laurids Briggės užrašai" pavadintą neintriguojantį, labai palaidos fabulos kūrinį. Jo herojus Malte Brigge, seno grafo Brahė anūkas, senolių pilyje, impregnuotoje šiurpiai slėpiningomis tos šeimos reminiscencijomis, vaizdiniais ir pergyvenimais, patiria ten įvairių keistų atsitikimų su vaiduokliais. Seno grafo dėka viskas, kas mūsų supratimu, jau praėjo, dar egzistuoja, bent savo pasėkose, lygiai kaip ir viskas, apie ką mes manome, kad tatai dar ateis, jau egzistuoja, bent savo priešrefleksę. (B. d.)

Chicago Savings

$5,000 IN BEAUTIFUL DOOR PRIZES

JANUARY 3rd TO JANUARY 19th

The greatest event in Chicago Savings history! Join us in our gala GRAND OPENING between January 3rd and January 19th. There will be gifts for everyone visiting us during this celebration. Special gifts for all savers, both old and new. Over 500 door prizes will be given away, amounting to more than $5,000.

You will be pleased, as we are, with our new headquarters. Come in today and fill out a registration card. YOU DO NOT HAVE TO BE PRESENT TO WIN—all winners' names will be posted in our lobby and each winner will be notified by mail. Only adults will be eligible for door prizes.

ALL MONEY IN BY THE 19th OF JANUARY EARNS DIVIDENDS AS OF THE 1st OF JANUARY.

Užeikite tuojau, atsiveskite savo šeimą ir draugus, ir pamatykite pačią gražiausią taupymo ir skolinimo įstaigą visoje Chicagoje.

GAUKITE DIDŽIAUSIĄ DIVIDENDĄ UŽ SAVO SANTAUPAS

Taupykite seniai išbandytoje ir apdraustoje finansinėje įstaigoje. Gaukite didžiausią dividendą už savo santaupas ir pasinaudokite gausiais pinigus taupančiais patarnavimais, daromais Chicago Savings nariams. Ekstra aukšti dividendai mokami dabar už PAID-UP investmentus. Pabandykite atidaryti pas mus apdraustą taupymo sąskaitą ir pastebėsite skirtumą. Chicago Savings saugiai ir pelningai aptarnavo Pietų ir Pietvakarių sritis taupymo ir namų statybos paskolomis daugiau negu 32 metu. Josios turtas šiandien viršija $20,000,000.00.

Nuo josios įsteigimo 1924 metais, Chicago Savings niekad nenustojo mokėjusi didesnius dividendus negu buvusieji vidurkio dividendai. Kaip pagal laikrodį, kas 6 mėnesiai taupytojai gaudavo ir gauna aukštus dividendus už taupymo sąskaitose laikomus pinigus.

SPECIALIOS DIDŽIOJO ATIDARYMO, VYKSTANČIO SAUSIO 3 — 19 DIENOMIS, DARBO VALANDOS:

Pirmadienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9:00 valandos ryto iki 8:00 vakaro.
Antradienį ir trečiadienį nuo 9:00 val. ryto iki 4:00 po pietų. Šeštadienį nuo 9:00 val. ryto iki 2:00 po pietų.

Chicago Savings AND LOAN ASSOCIATION
6245 S. WESTERN AVENUE